Dyplom: początek czy koniec kariery? - piszemy o tym na str. 3

XV Świt Wielkopolski

Rok XVI
Wydanie AB

Poznań
piątek, 23 września 1960

Cena 50 gr
Nr 228 (5176)

Z rewizytą

21 bm. przybyła z rewizytą do Kopenhagi delegacja Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Parlamentarzyści polscy udali się do Danii na zaproszenie Folketingu duńskiego. Bezpośrednio z lotniska delegacja polska udała się na przyjęcie do Folketingu, na które przybył premier rządu duńskiego, Vigo Kampmann. Na zdjęciu: pożegnanie w Warszawie.

CAF — fot. Wdowiński

Kuba zaprasza N. Chruszczowa i Wł. Gomułkę

Ukazujący się w Hawanie dziennik „Revolucion" informuje, że 20 bm. odbyło się tam posiedzenie kierownictwa Konfederacji Pracujących Kuby, na którym postanowiono zaprosić: N. S. Chruszczowa, Wł. Gomułkę, Nassera, Tito, Sukarno i przywódców innych państw do odwiedzenia Kuby, aby mogli zapoznać się z rewolucją kubańską i ocenić jej znaczenie. (PAP)

Amerykański publicysta:

USA obawiają się dyskusji

Wokół sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ

W artykule opublikowanym na łamach dziennika „Capital Times" znany dziennikarz amerykański **D. Pearson** nawiązując do ograniczenia swobody poruszania się premiera Chruszczowa podczas jego pobytu w Nowym Jorku, pisze:

„Dowodzi to, że nie mamy szacunku do samych siebie, jesteśmy małostkowi i obawiamy się, że nie będziemy w stanie roztoczyć kontroli nad własnym narodem. Co ważniejsze, na skutek tego wydaje się, że jesteśmy zaniepokojeni wpływem oświadczeń i indywidualności Chruszczowa na naród amerykański. Przez wiele lat krytykowaliśmy Moskwę za to, że wzniosła żelazną kurtynę między narodem rosyjskim a światem. Teraz w Manhattan zaciągnęliśmy własną żelazną kurtynę stawiając się w śmiesznej sytuacji".

Pearson poddaje krytyce politykę rządu Stanów Zjednoczonych: **„Polityka USA** — pisze on — **pozbawiona jest perspektyw.** Działamy, wychodząc z założenia, że w walce wszystkie środki są dopuszczalne. Mimo to pozwalamy się wyprzedzać Związkowi Radzieckiemu, sami natomiast staramy się go dogonić, czasami z opóźnieniem. Nie chcieliśmy posiedzenia w Nowym Jorku. Zrobiliśmy wszystko, co leżało w naszej mocy, aby mu przeszkodzić. Nie zaprosiliśmy Chruszczowa. Wzywaliśmy naszych przyjaciół na zachodzie do bojkotowania posiedzenia. Co więcej, stanowisko nasze spowodowało, że pomniejszamy rolę ONZ i podważamy tę organizację dlatego tylko, że obawiamy się co powie z tej trybuny Chruszczow i inni przedstawiciele bloku radzieckiego. Stawia nas to w sytuacji ludzi, którzy boją się dyskusji publicznej. A ten kto boi się dyskusji publicznej, traci kierownictwo nad światem".

*

Przewodniczący komisji spraw zagranicznych senatu USA William Fulbright oświadczył w środę na konferencji prasowej, że prezydent Eisenhower nie powinien unikać przeprowadzenia rozmowy z premierem Chruszczowem w wypadku, gdyby spotkali się w Zgromadzeniu Ogólnym NZ.

*

W nocy z środy na czwartek przed hotelem „Theresa" w Harlemie, siedzibą premiera Castro i delegacji kubańskiej, zebrało się znowu około 10-tysięcy manifestantów — białych i Murzynów — powiewających chorągiewkami o kubańskich barwach narodowych. Niezwłocznie przybyły posiłki policyjne, które nie znalazły jednak pola do „działania". Manifestanci wznosili okrzyki na cześć Fidela Castro i premiera Konga Lumumby.

*

W środę późną nocą przybył na lotnisko Idlewild prezydent Ghany Kwame Nkrumah. Kwame Nkrumah odpowiadając na pytania dziennikarzy oświadczył, że **niewątpliwie premier Lumumba jest legalnym szefem rządu kongijskiego. Prawowitym zaś rządem Republiki Kongo jest ten, który zaprosił do kraju przedstawicieli ONZ, czyli właśnie rząd Lumumby. (PAP)**

Na zdjęciu: przewodniczący delegacji czechosłowackiej prezydent Antonin Novotny na sali obrad XV sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.

Fot. — CAF

Uroczysta inauguracja roku szkolenia partyjnego

W wielkiej sali konferencyjnej Komitetu Woj. PZPR w Poznaniu odbyła się wczoraj uroczystość inauguracji roku szkolenia partyjnego. Wzięli w niej udział — obok przybyłych z terenu sekretarzy komitetów partyjnych oraz wykładowców — **I sekretarz KW PZPR Jan Szydlak, sekretarz KW PZPR Stefan Olszowski,** który wygłosił wstępne przemówienie, **sekretarz KM PZPR, Aleksander Anholcer, oraz Kier. Woj. Ośrodka Propagandy Partyjnej Klara Jędrzejczak.**

Sekretarz S. Olszowski omówił znaczenie szkolenia pośród szerokich mas członkowskich, wskazując na konieczność stałego podnoszenia poziomu wiedzy. Z kolei inauguracyjny referat na temat „Partia komunistyczna w procesie budownictwa socjalizmu" wygłosił dr Adam Łopatka.

W godzinach późniejszych zebrani udali się gremialnie na seans filmowy do kina „Bałtyk". (—)

Polska grupa parlamentarzystów wyjechała do Tokio

22 bm. w godzinach rannych opuściła Warszawę udając się przez Moskwę i Władywostok do Tokio — polska delegacja na 49 konferencję Unii Międzyparlamentarnej.

Na czele delegacji stoi przewodn. polskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej — **pos. Ostap Dłuski.** W skład delegacji wchodzą zastępcy przewodniczącego — **pos. Julian Kadlof** i **pos. Jan Karol Wende,** sekretarz — **pos.. Jan Izydorczyk,** członek Komitetu Wykonawczego Unii Międzyparlamentarnej **pos. Stefan Żółkiewski** oraz członek zarządu grupy polskiej — **pos. Jerzy Hryniewiecki.**

Na porządku obrad tokijskich znajdzie się sprawa powszechnego rozbrojenia. Delegacja polska uważa za główne swe zadanie wniesienie pozytywnego wkładu w dyskusje nad tym zagadnieniem.

(PAP)

Premier J. Cyrankiewicz podróżuje po Indiach

Premier Cyrankiewicz i towarzyszące mu osoby odleciele w dniu 21 bm. o godzinie 8.30 czasu miejscowego specjalnym samolotem „Indian Air Force" z Delhi do Saharanpur.

Po wylądowaniu w Saharanpur Premier wraz z towarzyszącymi mu osobami udaje się do Rookree, gdzie zwiedzi uniwersytet. Dalszy program obejmuje wyjazd do pobliskiego Dehra Dun i zwiedzenie instytutu badań leśnych, a w czwartek, 22 bm., całodzienną wycieczkę do podhimalajskiej miejscowości wypoczynkowej Mussoorie.

W piątek po południu nastąpi powrót do Delhi i wizyta u prezydenta Indii — Prasada. Prezydent Prasad wyda także bankiet na cześć premiera Cyrankiewicza.

Wszystkie dzienniki delhijskie donoszą o przyjeździe premiera PRL, zamieszczają opisy powitania na lotnisku i zdjęcia. „Hindusthan Times" pisze, że premier PRL przybył do Indii „z wizytą dobrej woli" i że podczas spotkania z premierem Nehru w dniu 24 bm. „dokona z nim wymiany poglądów na temat sytuacji międzynarodowej". (PAP)

Uwaga – Gniezno!

Drugi ciekawy odczyt

Zgodnie z zapowiedzią dziś do Gniezna przybędą **doc. dr W Michałkiewicz i dr H. Szłapka.** Wygłoszą oni drugi z rozpoczętego cyklu odczyt na tematy seksuologiczne. Docent Michałkiewicz mówić będzie o **„Naukowych kierunkach rozwoju sposobów zapobiegania ciąży".** Dr Szłapka wygłosi prelekcję pt **„Fizjologia życia płciowego".** Po odczycie słuchacze będą mogli zadawać pytania na kartkach.

Zapraszamy gnieźnian na godz. 19.00 do sali widowiskowej Domu Kultury przy ul. Dąbrówki 19. (zm)

Sprawa hotelu targowego

W ostatnim czasie w Poznaniu rozeszły się pogłoski, jakoby budowa nowego hotelu targowego w naszym mieście, zadecydowana specjalną uchwałą rządową, miała znowu stanąć pod znakiem zapytania.

Jak wiadomo, społeczeństwo poznańskie od lat zabiegało u najwyższych władz o pobudowanie w mieście międzynarodowych targów — reprezentacyjnego gmachu hotelowego, niezbędnego z uwagi na absolutnie niedostateczną ilość hotelowych pomieszczeń.

Wspomniane pogłoski wywołały, rzecz prosta, poważne zaniepokojenie. Wydaje się wszakże, iż zaniepokojenie to pozbawione jest głębszych podstaw. Obecnie bowiem przebywa w Poznaniu specjalna komisja Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, przygotowująca odpowiednie decyzje w sprawie budowy hotelu targowego.

Należy oczekiwać, że sprawa tej tak doniosłej dla Poznania i Międzynarodowych Targów inwestycji zostanie nieodwołalnie i definitywnie rozstrzygnięta tak, aby prace budowlane można było rozpocząć bezzwłocznie. (p)

Do b. jeńców obozu w Żaganiu

Nie ustają prace badawcze nad historią międzynarodowych obozów jeńców wojennych (Stalag VII) w Żaganiu (dawniej Sagan), pobliskiego obozu Luft III, obozu ze Starej Koperni (Kü..pper) oraz dużego obozu w Świętochowie (Neuhammer).

Zarząd Okręgu ZBoWiD w Zielonej Górze zwraca się do wszystkich pozostałych przy życiu jeńców lub ich rodzin o dalsze nadsyłanie wszelkich pamiątek obozowych, listów, wspomnień, relacji. Wiele cennego materiału mogą wnieść także świadkowie.

Zarząd okręgu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Zielonej Górze mieści się przy ul. Westerplatte 7.

(PAP)

170 km/godz na... sznurku

Na lotnisku Aeroklubu Gdańskiego rozpoczęły się mistrzostwa polskich modeli latających na uwięzi. Zgromadziły one na starcie dziesiątki oryginalnych i pomysłowych maszyn. W konkursie biorą udział modele tzw. prędkie, akrobacyjne oraz miniatury istniejących typów samolotów. Wśród nich najwięcej zainteresowania wzbudza „maszyna" skonstruowana przez zawodnika z Katowic. Model ten już na próbach uzyskiwał ok. 170 km na godzinę. (PAP)

Ważne odkrycia archeologiczne

W toku prac wykopaliskowych, prowadzonych na terenie Przemyśla, dokonano nowych ważnych odkryć archeologicznych. Na południowych stokach wzgórza zamkowego natrafiono na szereg murów z których — jak zdołano określić — najstarsze sięgają początków istnienia państwowości polskiej. Najbardziej istotną zdobycz archeologów stanowi odsłonięcie łukowato biegnącego muru, wzniesionego niegdyś z płaskich kamieni, wiązanych zaprawą. Mur ten składa się na zakończenie rotundy, której dużą część odkryto przed kilkoma miesiącami.

Odkryte zabytki przemyskie stanowią jedyny w Polsce zespół reliktów architektury monumentalnej, na wschód od Wisły. (PAP)

NA FALI DNIA

Afryka przebudzona

Olbrzymi kontynent Czarnego Lądu, na który do niedawna państwa kolonialne spoglądały ufnie jako na „oazę spokoju" — przebudził się gwałtownie z wiekowego snu, prostuje swe potężne plecy i ramiona, zrywa okowy kajdan, rozpoczynając nowe życie. Ciemięzcy, ci tradycyjni i ci zmodernizowani, zaskoczeni gwałtownością przemian politycznych i siłą dążeń narodowo-wyzwoleńczych — spoglądają na Afrykę oczyma pełnymi zdumienia i... strachu. Wszak te liczne nowe państwa nie myślą stać biernie wobec rozgrywających się wydarzeń we współczesnym świecie; pragną aktywnie występować na arenie politycznej.

Wchodząca w skład ONZ wielka grupa państw afrykańskich przynosi z sobą — obok pragnienia wolności i postępu — pamięć niewoli, poniżenia i cierpień, które z woli i łaski kolonizatorów były ich udziałem. Państwa te wstąpiły w rodzinę wolnych narodów — jak to określił delegat Arabii Saudyjskiej w toku debaty, — okryte jeszcze ranami, krwią i łzami. I dziwnie doprawdy brzmiały słowa przedstawicieli Francji, Wielkiej Brytanii i innych krajów kolonizatorskich kiedy z trybuny ONZ „wyrażali swą radość" z powodu powiększenia się rodziny Zjednoczonych Narodów. A już nie lada hipokryzją były stwierdzenia, przypisujące kolonizatorom „zasługi" położone w przygotowaniu zacofanych krajów do niepodległości.

Fakty są jednak faktami. Mówią one światu, że z wyzysku, niewolniczej pracy i potwornej nędzy afrykańskiej zapełniały się skarbce w europejskich stolicach. Jesteśmy dziś świadkami ogromnych wysiłków ze strony dotychczasowych kolonizatorów, zmierzających do zahamowania gwałtownego procesu wyzwalania się Afryki. Dramatyczne wydarzenia w Kongo, będące wynikiem wielkiego spisku przeciwko wolności tego narodu, są tego dowodem.

Dziś nie ma już wątpliwości, że wkrótce walka narodowo-wyzwoleńcza pozostałych jeszcze w niewoli krajów Czarnego Lądu — zakończy się ostatecznym zwycięstwem nad kolonializmem.

Feliks Biłos

Polska Akademia Nauk

GŁOS WIELKOPOLSKI

Redaktor naczelny — **Leonard Wąchalski**, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu publicystyki — **Eugeniusz Kitzmann**, sekretarze redakcji — **Marian Flejsierowicz i Wiesław Porzycki**, kierownicy działów: depesz — **Feliks Biłos**, kultury — **Mieczysław Skąpski**, łączności z czytelnikami — **Zbigniew Mika**, miejskiego — **Eugeniusz Cofta**, sportowego — **Tadeusz Kaczmarek**, terenowego — **Józef Pieprzyk**.

Siły zimnowojenne — w mniejszości

Waszyngton zmienia taktykę

Prezydent Eisenhower w ostatniej chwili zmienił swój pierwotny program pobytu w Nowym Jorku. Miał on przyjechać tylko na kilka godzin, aby wygłosić przemówienie na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego NZ i natychmiast po tym przemówieniu powrócić do Waszyngtonu. Tymczasem pozostanie w Nowym Jorku do piątku.

W dniu wczorajszym prezydent Eisenhower natychmiast po wygłoszeniu przemówienia na forum Zgromadzenia Ogólnego NZ wydał przyjęcie w hotelu Waldorf Astoria dla przedstawicieli 18 krajów Ameryki Łacińskiej. W przyjęciu tym nie wziął udziału reprezentant Kuby i Republiki Dominikańskiej.

Jak wynika z ostatnich doniesień, Eisenhower wróci ponownie do Nowego Jorku w poniedziałek. Oficjalnym celem jego przyjazdu będzie przemówienie, jakie ma wygłosić na obiedzie wydanym przez pewną katolicką organizację charytatywną. W tym czasie w Nowym Jorku będą już: Nehru, prawdopodobnie Macmillan, a być może premier Kanady Diefenbaker oraz premierzy szeregu innych krajów. Eisenhower skorzysta z pewnością z okazji, aby spotkać się z nimi.

Jedno wydaje się nie ulegać wątpliwości: **Waszyngton na gwałt zmienia swoją taktykę. Próba storpedowania inicjatywy Chruszczowa nie udała się. Sesja zgromadziła, bądź zgromadzi najświetniejszą plejadę mężów stanu. Odcięcie się od niej byłoby porażką Stanów Zjednoczonych. Co więcej, nadanie przemówieniu Eisenhowera wyłącznie charakteru propagandowego jest w chwili obecnej niemożliwe. Stąd gorączkowe próby naszpikowania go „konstruktywną" treścią.**

Z niecierpliwością oczekiwane jest dzisiejsze przemówienie Chruszczowa. Nie wyklucza się, że może ono być doniosłe w swych skutkach. W poniedziałek przemówienie wygłosi premier Republiki Kubańskiej Fidel Castro.

Przewodniczący delegacji polskiej, pierwszy sekretarz KC PZPR członek Rady Państwa Władysław Gomułka przedstawi stanowisko Polski w najważniejszych sprawach polityki światowej we wtorek 27 września. Przemówienie to z zainteresowaniem oczekiwane jest nie tylko przez przeszło 2.000 sprawozdawców zgromadzonych w siedzibie ONZ.

Na przewodniczących 7 głównych komisji Zgromadzenia Ogólnego wybranych zostało dwóch przedstawicieli krajów afro-azjatyckich oraz dwóch przedstawicieli państw socjalistycznych. Na czele najważniejszej komisji politycznej, która dyskutować będzie sprawę rozbrojenia (jeśli dyskusja nie odbędzie się na plenarnym posiedzeniu zgromadzenia) stoi delegat Cejlonu Sir Claude Coron, który na ogół zajmuje postawę neutralną. Przewodniczącym komisji powierniczej został delegat Iraku, który na poprzednich sesjach zajmował zdecydowanie antykolonialną postawę. Komisji ekonomicznej, w której omawiane będą sprawy pomocy dla krajów słabo rozwiniętych, przewodniczy Jugosłowianin Stanownik. Rumun został przewodniczącym komisji społecznej, w której znajduje się wiele spraw kontrowersyjnych.

Tzw. blok zachodni otrzymał przewodnictwo trzech komisji z tym, że Haiti, której przedstawiciel kierować będzie pracami specjalnej komisji politycznej, należy raczej do liberalniejszych państw Ameryki Łacińskiej. Państwa NATO mają tylko jedną komisję i to najmniej ważną — budżetową.

Jeżeli chodzi o 13 wiceprzewodniczących Zgromadzenia Ogólnego, to znajdują się wśród nich przedstawiciele takich państw jak Bułgaria, Wenezuela, Sudan, Libia i oczywiście Związku Radzieckiego.

Wśród 21 członków komisji ogólnej znajdować się będą zatem przedstawiciele następujących krajów: ZSRR, Cejlonu, Bułgarii, Rumunii, Jugosławii, Iraku, Kanady, Libii, Sudanu, Wenezueli i Japonii. Z tego faktu nasuwają się dwa wnioski: 1) **mniejsze państwa są liczniej reprezentowane niż dotychczas; 2) siły zimnowojnne są w mniejszości. (PAP)**

Dobra szkoła

RED. M. FLEJSIEROWICZ DONOSI Z BRNA

Spora grupa polskich dziennikarzy udała się zaraz po śniadaniu na lotnisko, by odbyć lot nad miastem. Wasz wysłannik zwiedzał w tym czasie targi. Ale à propos czechosłowackiego przemysłu lotniczego, demonstrowanego na specjalnym stoisku. Widziałem 4 samoloty: 160-konny „Akrobat" podobny do znanego w naszych aeroklubach „Zlina" dwusilnikowego „Morava" (każdy silnik po 210 koni mechanicznych), „Aero 145" używany w Polsce jako karetka sanitarna, i jednosilnikowy (4-osobowy) „Meta".

Ale nie dla samych samolotów tyle piszę o stoisku lotniczym. Stoi tam też szybowiec produkcji CSRS ze znakami radzieckiej organizacji paramilitarnej DOSSAF (odpowiednik naszej Ligi Przyjaciół Żołnierza). Dopóki mój informator mówił o samolotach miał się czym chwalić. Kiedy jednak zapytałem go o szczegóły dwumiejscowego szybowca, urwał krótko: **nie ma o czym mówić, wasze polskie szybowce są dużo lepsze i daleko bardziej w świecie".**

Tu zasypał mnie wszystkimi szczegółami nie tylko „Much" czy „Bocianów", ale także najnowszych osiągnięć „Made in Poland" — „Zefirów" i „Fok". Chwalił przy tym te maszyny jako najlepsze w ogóle. Taka opinia w Czechosłowacji, gdzie — jak widać na przykładzie Brneńskich Targów — na każdym kroku podkreśla się wysoki poziom tutejszego przemysłu i w każdej hali spotkać można przy wielu eksponatach informacje w rodzaju: tego produkujemy najwięcej w świecie lub największym eksporterem motocykli jest Czechosłowacja albo najwięcej eksportujemy do ZSRR itp.

Tymczasem mimo całej sławy polskich szybowców, której ukoronowaniem były ostatnie mistrzostwa świata w Kolonii, przydałaby się i w tej dziedzinie naszym handlowcom lekcja robienia dobrej reklamy wokół nie podlegającej dyskusji wysokiej jakości wyrobów ze znakiem „Made in Poland". Przykład czeskiego szybowca sprzedanego Związkowi Radzieckiemu jest tego dowodem.

Targi w Brnie, choć znacznie młodsze od poznańskich mogą nam odebrać niejednego klienta. Przede wszystkim dlatego, że ich propaganda i organizacja są bardzo dobre.

Maria Dąbrowska w Jugosławii

W środę przybyła do Belgradu sławna pisarka polska Maria Dąbrowska. Spędzi ona w Jugosławii dwa tygodnie jako gość jugosłowiańskiej Federacji Publicystów. (PAP)

50 śmiertelnych ofiar

Sytuacja powodziowa we Włoszech

Gwałtowne burze, opady śniegu i deszczu, jakie od pięciu dni panują stale na Półwyspie Apenińskim, utrudniają dokonanie bilansu strat w ludziach, oraz szkód materialnych, powstałych w wyniku powodzi.

Wiadomo jedynie, że śmierć poniosło około 50 osób. Danych dotyczących rannych, zaginionych i pozbawionych dachu nad głową nie podobna na razie ustalić.

Sytuacja w całym kraju jest katastrofalna. Liczne drogi i szosy, łączące większe miasta zostały zalane wodą, lub też zatarasowane przez obsunięte zwały ziemi. W samym tylko Tyrolu południowym straty spowodowane zniszczeniem przez powódź dróg i mostów wyniosły 150 milionów lirów.

W prowincji Brescia pracuje bez przerwy 6 helikopterów, które zaopatrują w żywność mieszkańców odciętych wiosek i prowadzą ewakuację ludności z terenów zagrożonych w związku ze stałym podnoszeniem się poziomu rzeki.

Oprócz burz, deszczu i śniegu nad Włochami przechodzą także silne trąby powietrzne. Jedna z nich przeniosła na odległość pół kilometra traktor, ważący 5 ton. (PAP)

Robeson świadkiem na ślubie

W Budapeszcie odbył się ślub znanego sportowca węgierskiego Kuna z Susanne Weinstock, córką jednego z działaczy amerykańskiego ruchu robotniczego. Susanne Weinstock przebywa w Budapeszcie na studiach.

Świadkiem na tym ślubie był stary przyjaciel rodziny Weinstocków, sławny śpiewak murzyński, Paul Robeson, który zna Susanne od dziecka.

PAP

Sejmik farmaceutów

V Walny Zjazd — delegaci z zagranicy

W dniu wczorajszym w godzinach porannych rozpoczął swe obrady w Poznaniu V Naukowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, pod protektoratem ministra zdrowia i opieki społecznej — Rajmunda Barańskiego.

W odświętnie udekorowanej flagami dziesięciu państw auli UAM zasiadło ponad 2 tysiące farmaceutów polskich oraz około 70 zaproszonych gości z Anglii, Austrii, Belgii, Bułgarii, CSRS, NRD, USA, Węgier i ZSRR.

Uroczystego otwarcia zjazdu dokonał prorektor Akademii Medycznej w Poznaniu **prof. dr Franciszek Adamanis**, witając serdecznie przybyłych na zjazd: wiceministra zdrowia i opieki społecznej — **dr Jana Rotkiewicza**, przewodniczącego zarządu głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego — **prof. dr. Maksyma Nikonorowa**, prorektora poznańskiej Akademii Medycznej — prof. dr. **Aleksandra Zakrzewskiego** oraz przedstawicieli władz partyjnych i miejskich: **sekretarza KW PZPR i I sekretarza KM PZPR — Czesława Kończala, sekretarza KW PZPR — Stefana Olszowskiego, przewodniczącego RN m. Poznania — Fr. Frąckowiaka, wiceprzewodniczącego Prezydium WRN — Tadeusza Kwaśniewskiego** oraz zaproszonych gości. Przewodnictwo zjazdu objął **prof. dr Kazimierz Kalinowski** z Łodzi. Po przemówieniach powitalnych gości zagranicznych — odczytano listę farmaceutów nagrodzonych przez Towarzystwo za ich prace naukowe.

Dzisiaj uczestnicy zjazdu obradują w sześciu specjalistycznych sekcjach, jutro zaś odbędzie się sympozjon, zorganizowany z okazji Tysiąclecia Państwa Polskiego i poświęcony historii farmacji w Polsce.

W. Ch.

Stan wyjątkowy w Sudanie

Jak donoszą z Bamake, stolicy Republiki Sudańskiej (dawne terytorium francuskie) 21 bm. rząd Sudanu uchwalił dekret, na mocy którego w całym kraju proklamowany został stan wyjątkowy. Stan ten obowiązywać będzie aż do otwarcia najbliższej sesji zwyczajnej sudańskiego zgromadzenia narodowego. (PAP)

Balet moskiewski w Polsce

21 września 1960 r. przybył do Polski na gościnne występy zespół baletowy Teatru Wielkiego w Moskwie. Zespół weźmie między innymi udział w Festiwalu „Warszawska Jesień". Na zdjęciu: Maja Plisiecka i soliści baletu Opery Warszawskiej: Maria Krzyszkowska i Stanisław Szymański.

CAF — fot. Langda

Truman przeciwko krytykowaniu żon

Były prezydent Stanów Zjednoczonych, Truman, zaatakował osoby, które krytykują żony kandydatów na prezydenta USA w nadchodzących wyborach. Powiedział on, że pani Nixon i pani Kennedy powinny być traktowane jako „wspaniałe kobiety". (PAP)

Nie zwlekaj wypełnij kupony

»Koziołków«

gdyż wysokie wygrane pieniężne, samochód osobowy marki „Syrena" oraz 38 cennych nagród czekają na Ciebie.

Problemy VI Plenum

Sprawa ogólnonarodowa

Dwa rodzaje liczb charakteryzują założenia nowego planu pięcioletniego w rolnictwie. Podobne liczby znajdziemy wprawdzie w każdym założeniu planowym, tu jednak nabierają one szczególnej wymowy. Zwróćmy uwagę: **wskaźnik produkcji roślinnej wzrośnie o 20 proc. w stosunku do bieżącej pięciolatki, wskaźnik produkcji zwierzęcej o ok. 28 proc. Równocześnie jednak wskaźnik bezpośrednich nakładów inwestycyjnych wzrasta o 77 proc. legitymując się pokaźną sumą 114 mld. zł.**

Inwestycyjna pięciolatka

Wynika z tego wyraźnie: **nowa pięciolatka w rolnictwie (1961—65) będzie pięciolatką inwestycyjną.** Są to inwestycje, mające na celu nie tylko doraźny efekt produkcyjny. Mają one także — i bodajże przede wszystkim — poważnie podnieść poziom gospodarki rolnej, **szerokim frontem wprowadzić na wieś mechanizację i nowoczesne metody agrotechniczne, dokonać swego rodzaju industrializacji rolnictwa,** przekształcić tradycyjną gospodarkę opartą o konia, ludzkie ręce i doświadczenie ojców w gospodarkę, której podstawę stanowi motor elektryczny, zespół maszyn uprawowych i nowoczesna wiedza.

Założenia przyszłego planu w dziedzinie rolnictwa zmieniają w sposób zasadniczy pozycję wsi polskiej. Może to wyglądać na paradoks, ale dopiero teraz, gdy w strukturze gospodarczej kraju prymat uzyskało nie rolnictwo lecz przemysł — wieś zyskała właściwą rangę w gospodarce narodowej. **Świadectwem tego jest fakt, iż po raz pierwszy inwestycje państwowe ustawiane są w tak szerokim zakresie (114 mld. zł) pod kątem potrzeb wsi.**

Na potrzeby wsi nastawia się produkcję poszczególnych przemysłów, przy czym tu również wzrost nakładów inwestycyjnych jest konsekwentnie wysoki. Łącznie w takie przemysły, pracujące na potrzeby rolnictwa, jak przemysł ciągników, maszyn rolniczych i melioracyjnych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, inwestować będziemy w nadchodzących pięciu latach dwakroć więcej, niż w okresie minionego dziesięciolecia (14 mld. zł wobec 7 mld.).

W sukurs przychodzą też wyższe uczelnie, kształcące kadrę wysoko wykwalifikowanych fachowców rolniczych.

Bardzo istotnym jest problem budowy po wsiach mieszkań i pracowni dla agronomów.

W chwili obecnej gospodarka rolna wytwarza ok. 25 proc. dochodu narodowego. Jest to niemało, ale za mało na potrzeby naszego rozwijającego się państwa.

Dysproporcje między wzrostem produkcji przemysłowej i rolnej kilkakrotnie już dały się nam odczuć w przykry sposób, zakłócając równowagę rynkową w najczulszym punkcie: na rynku żywnościowym.

Dysproporcji tych nie można usunąć doraźnymi środkami.

Dysponujemy w kraju określonym areałem ziemi uprawnej. Nie przybędzie jej nam. Możemy natomiast — przy zastosowaniu nowoczesnych metod uprawy — podnieść wydajność ziemi. Że jest to rzecz możliwa — świadczyć może przykład wielu krajów — na wschodzie i na zachodzie.

Nie tylko wieś

Są środki materialne dla tego celu. Rzecz teraz w tym, by zostały one w należyty sposób wykorzystane, by z pozycjami budżetu państwa, przeznaczonymi na potrzeby rolnictwa harmonizowała się inicjatywa gospodarska bezpośrednich producentów.

Dobre, mądre, nowoczesne gospodarowanie w oparciu o te zdobycze nauki i techniki, które mogą zostać oddane do dyspozycji rolnictwa staje się nakazem chwili. Nie jest to tylko sprawa samej wsi.

W okresie minionych lat pracy nad rozbudową gospodarczą kraju głównym elementem naszej rzeczywistości był przemysł. Nie tracąc z oczu jego spraw wypada dziś dążyć do tego, by takim elementem stało się również nowoczesne, rozwijające swój potencjał gospodarczy rolnictwo. Skoncentrowanie uwagi społecznej na jego sprawach, uczynienie z jego problemów punktu zainteresowania zarówno wsi, jak i miast, rozbicie tradycyjnego muru, izolującego w poczuciu przeciętnego obywatela sprawy miejskie od spraw wiejskich, jest koniecznym warunkiem powodzenia wszelkich poczynań gospodarczych, podjętych w tym zakresie.

Budowa nowoczesnego rolnictwa nie może być tylko sprawą wsi i odpowiednich władz. Musi to być sprawa ogólnonarodowa. Jej pomyślne rozwiązanie jest przecież istotnym czynnikiem bytu całego narodu.

Zygmunt Koczorowski

Inwestycje drogowe pod lupą kontroli

20 bm. Komisja Komunikacji i Transportu Wojewódzkiej Rady Narodowej zapoznawała się z przebiegiem i dotychczasowymi wynikami rewizji założeń inwestycyjnych roku 1961 na państwowych i lokalnych drogach Wielkopolski. Ze sprawozdań wynikało, iż komisje rewidujące pracowały bardzo skrupulatnie.

Wzięta pod lupę dokumentacja budowy drogi lokalnej: Piętno — Malanów — Żary pow. Turek, wykazała **możliwość zaoszczędzenia 400 tys. zł** poprzez zmianę systemu podbudowy nawierzchni i konstrukcji przepustów.

Przegląd dokumentacji szosy: Słupca — Piotrowiec — Kochowa wykazał **nieuzasadnione stosowanie tzw. warstwy odsączającej** na odcinkach, które tego zabiegu nie wymagały. Oszczędność — **80 tys. zł.**

Zmniejszenie (z 5 na 3 m) szerokości drogi turystycznej z Puszczykowa do Jezior, przyniesie **w efekcie 1.362 tys. zł.**

Jeszcze okazalsze efekty przyniosła rewizja założeń budowy dróg państwowych.

Spośród 24 tytułów inwestycyjnych, będących w planie Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych — **zrewidowano już 14.** Między innymi dokumentację dróg: Jarocin — Rychwał, Konin — Kramsk oraz szeregu mostów. **Inwestycje te miały kosztować pierwotnie 48,5 mln. zł. Po rewizji, będą kosztować 42,3 mln. zł, czyli o 13 proc. mniej.**

Są także pierwsze sygnały o wynikach rewizji inwestycji w PKS i to w ważnym antyimportowym aspekcie. Projektanci nowo wznoszonych zajezdni autobusowych w Koninie i Kaliszu przewidzieli w nich instalacje zagranicznych podnośników hydraulicznych. Komisja stwierdziła, że można zainstalować podobne krajowe. Wraz z innymi poprawkami **przyniesie to 1.640 tys. zł.** Akcja rewizji trwa. (pch)

MAŁY MAGAZYN

„KASA ZWIĄZKÓW"

W ubiegłym roku związki zawodowe w Polsce uzyskały dochody i dotacje w wysokości blisko 1.622 mln. zł, w tym 947 mln. zł ze składek. 50—70 proc. wpływów ze składek pozostawało do dyspozycji zakładowych organizacji związkowych, które przeznaczyły je m. in. na działalność kulturalno-oświatową, wychowanie fizyczne i sportowe, organizowanie wypoczynku i turystyki oraz budownictwo dla pracowników.

10 MLN. BUTELEK

W znanym uzdrowisku śląskim w Polanicy zainstalowano nowe agregaty, którymi posługując się, można napełnić codziennie miejscowymi wodami mineralnymi około 40 tys. butelek. Dzięki temu Polanica dostarczać będzie w ciągu roku do 10 mln. butelek wód mineralnych, czyli około 1/3 ogólnej ilości wód zdrojowych w tych opakowaniach.

OBIAD W PROSZKU

W najbliższym czasie ukażą się w angielskich sklepach małe blaszane puszki ze sproszkowanym pokarmem, wystarczającym na jeden dzień. Proszek ten wytwarzany jest w różnych smakach i zapewnia odpowiednią ilość pokarmu po zmieszaniu go z określoną zawartością wody. (bro)

Będzie więcej dobrego węgla

Wydajność pracy w naszych kopalniach węgla kamiennego już od trzech lat systematycznie podnosi się, mamy jednak na tym polu poważne jeszcze rezerwy. To też z uznaniem należy powitać utworzenie funduszu aktywizacji wydajności pracy w kopalniach.

Fundusz powstaje z różnic między zaplanowanym funduszem płac a funduszem faktycznie wypłaconym. Będą one przeznaczane na premiowanie pracowników kopalń węgla kamiennego za osiągnięcia w podnoszeniu wydajności pracy.

Sumy przeznaczone na premie w pierwszych miesiącach bieżącego roku wyniosą średnio 36 milionów złotych miesięcznie.

Poza tym równocześnie stwarza się w naszym górnictwie dodatkowe bodźce mobilizujące do polepszenia jakości wydobywanego węgla. Mianowicie wielkość wydobycia ma być obliczana w ten sposób, że przy węglu zanieczyszczonym będzie się odpowiedni odsetek odejmować, a przy węglu czyściejszym — dodawać. (API)

Dyplom: początek czy koniec kariery?

Problem młodych muzyków

Co roku u progu lata Państwowa Filharmonia daje koncert dyplomowy absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej. Wówczas młodzi zawojowują niepodzielnie naszą orkiestrę symfoniczną. Młodziakiem jest dyrygent, młodziakami soliści. Tylko orkiestra, jak zwykle, w starym, dojrzałym składzie i tylko publiczność ta sama, wdzięczna, ale i krytyczna, wymagająca.

Dla większości absolwentów PWSM koncert dyplomowy jest pierwszym i ostatnim zetknięciem z publicznością, po którym zwykle nic się o nich nie słyszy. Otrzymują dyplom wyższej uczelni kwalifikujący ich na pełnowartościowych muzyków i, zdawałoby się, świat przed nimi staje otworem. Rychło jednak okazuje się, że świat jest dość szczelnie zamknięty, wszystkie miejsca na nim zajęte, a piękny dyplom wzbudza podziw i uznanie tylko... najbliższej rodziny.

W zamkniętym kole

Paradoksalna sytuacja. Zawodowe instytucje muzyczne, organizujące najważniejsze imprezy, **zapraszają jedynie artystów o renomowanych nazwiskach,** znanych doskonale w kraju i za granicą. **Aby jednak stać się znanym, trzeba najpierw występować, dać się poznać,** sprawdzić autentyczność talentu, skonfrontować swoje umiejętności z publicznością.

Oczywiście, są konkursy, na których można zabłysnąć. Pamiętać jednak należy, że **mamy w Polsce tylko po jednym konkursie pianistycznym i skrzypcowym i że odbywają się one co cztery lata,** a absolwenci opuszczają uczelnie co roku, i to w liczbie, wielokrotnie przekraczającej skład naszych ekip konkursowych. Co prawda, tylko niewielka część z nich stanowi materiał na artystów-wirtuozów. Ponieważ jednak nikły odsetek młodych muzyków ma okazję skonfrontowania swoich możliwości i ambicji artystycznych z szeroką publicznością — są podstawy do mniemania, iż **sporo talentów nam ginie.**

Nikt nie chce brać ryzyka za występ nieznanego (choć z dyplomem wyższej uczelni) dyrygenta, pianisty, skrzypka, czy innego instrumentalisty lub za wykonanie dzieła nieznanego kompozytora. A przecież w innych dziedzinach sztuki jest inaczej, choć ryzyko finansowe bywa o wiele większe, nieraz z góry założone i przyjmowane bez zdziwienia. Na przykład — debiuty poetyckie. A jednak sypie się tych debiutów co roku spora garstka. Bo gdzież ci młodzi twórcy i artyści mają szukać pomocy, od kogo spodziewać się mecenatu, jeśli nie od „zawodowych" instytucji artystycznych, od państwa?

Próby przełamania impasu

Nie należy się dziwić, że młodzi muzycy nie godzą się z istniejącą sytuacją. Na szczęście, nie poprzestają na wylewaniu krokodylich łez i biadoleniu. **Również działają, organizują się, mają ambitne programy i realizują je. Tak dzieje się w Poznaniu mniej więcej od roku, co stało się wyraźnie widoczne od chwili utworzenia Stowarzyszenia Artystycznego Młodych Muzyków.** Ruch ten dojrzewał wcześniej, jego idea nie jest nowa. **Narodziny nastąpiły w październiku 1959 r., dzięki wyraźnemu poparciu Komitetu Wojewódzkiego PZPR,** jako rezultat jednej z narad środowiskowych, organizowanych wówczas przez KW.

Do sprawy życzliwie ustosunkowała się dyrekcja Państwowej Filharmonii, udzielając bezpłatnie swojej sali kameralnej dla koncertów SAMM-u. Odbyły się w ubiegłym sezonie 3, a poza tym po jednym w HCP i Klubie MPiK. Specjalną inicjatywą SAMM-u była „Godzina Muzyki" w domu kultury „Stomila", zorganizowana wspólnie z Chórem Kurczewskiego (którego droga do uznania i sukcesów, nawiasem mówiąc, trwała też długie lata i była najeżona trudnościami). Ta inicjatywa będzie kontynuowana.

SAMM pokazuje więc publiczności młodych muzyków, pragnie im stworzyć pomost pomiędzy uczelnią a samodzielną niejako pracą artystyczną. Notuje już w tej dziedzinie pierwsze sukcesy. W bieżącym programie Państwowej Filharmonii znalazło się nazwisko Aleksandry Utrecht, która rewelacyjnie zagrała na jednym z wieczorów SAMM-u utwory Szymanowskiego. Teraz zagra, już z pełną orkiestrą symfoniczną, koncert fortepianowy Bacewiczówny. Ponadto Filharmonia da jeden koncert kameralny, którego wykonawcami będą młodzi muzycy, wybrani przez Radę Artystyczną SAMM-u.

Drugim nurtem działalności SAMM-u jest upowszechnianie muzyki w środowiskach robotniczych, w szkołach (tych nie objętych przez filharmonie: Państwową i Objazdową), wśród młodzieży akademickiej i nauczycieli. Chodzi tu, mówiąc skrótowo, o przygotowanie słuchaczy poważnej muzyki.

Festiwal kompozytorski?

Istnieje wreszcie jeszcze jeden nurt działalności SAMM-u, popularyzacja utworów współczesnych kompozytorów polskich. I tu przygotowuje się prawdziwą „bombę". **Powstał projekt zorganizowania festiwalu kompozytorskiego Polski północno-zachodniej, jako imprezy stałej, stanowiącej przegląd dorobku kompozytorskiego Katowic, Bydgoszczy, Wrocławia, Zielonej Góry, Szczecina, Poznania.** Poczyniono już konsultacje w tej sprawie, słyszeliśmy o przychylnym ustosunkowaniu się do projektu Tadeusza Szeligowskiego. Pozostaje jeszcze ogromna robota organizacyjna, uzyskanie zgody Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Po pierwszych próbach ubiegłorocznych, będziemy teraz obserwowali już normalny sezon artystyczny SAMM-u z koncertami w każdym miesiącu. Będziemy go obserwowali z uwagą, na jaką zasługują próby tworzenia atmosfery środowiska i każda, rozumna, nowa inicjatywa.

Mieczysław Skąpski

Gdańsk coraz piękniejszy

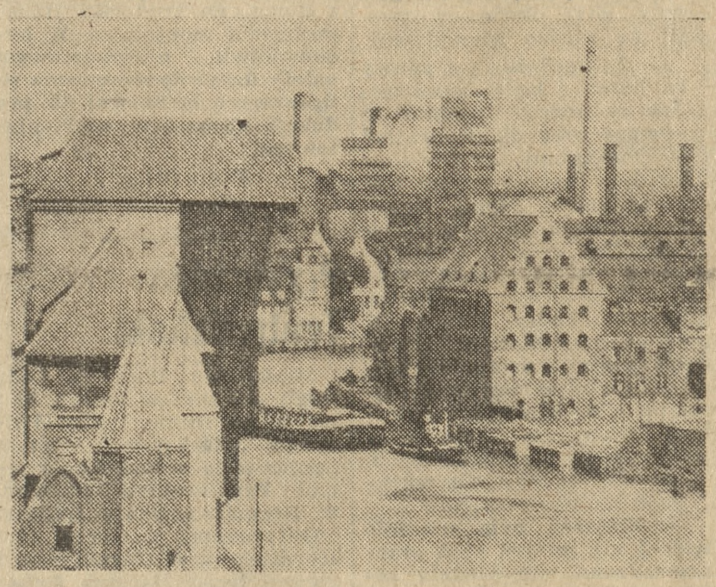

Prac nad odbudową starego Gdańska jeszcze nie zakończono. Nadal podnosi się z ruin pamiątkowe obiekty, zabytkowe urządzenia i kamieniczki. Na zdjęciu: Motława. Z lewej widoczna górna partia odbudowanego Żurawia.

Fot. — CAF

Nowości Wydawnictwa Poznańskiego

W tych dniach na półkach księgarń ukaże się kilka pozycji edytorskich Wydawnictwa Poznańskiego, które spotkają się zapewne z uznaniem bibliofilów.

WP znane jest ze swojej serii pisarzy skandynawskich. Były to jednak książki klasyków literatury skandynawskiej przeważnie już nie żyjących. Obecnie czytelnicy otrzymują książkę jednego z najwybitniejszych **współczesnych** pisarzy norweskich **Kaare Holta** pt. **„Zabójstwo".** Biografia Holta przypomina burzliwe życie takich mistrzów literatury jak Gorki, Hemingway i inni. Urodził się w 1917 r. w rodzinie robotnika kolejowego nieraz bywał bezrobotny, próbował dziennikarstwa, wiele podróżował po świecie, imał się różnych zawodów. Pierwszą książkę wydał w 1939 r. Jest w Norwegii bardzo ceniony, otrzymywał szereg stypendiów dla młodych twórców.

Specjalnym uznaniem bibliofilów cieszyć się będą zapewne **„Żywoty diabłów polskich" Witolda Bunikiewicza.** Nieżyjący już autor, poeta i prozaik pozostawił po sobie dość dużą puściznę, która jednak, jako epigońskie kontynuowanie konwencji Młodej Polski, jest już martwa dla dzisiejszego czytelnika. Wyjątek stanowią właśnie „Żywoty" — humorystyczne opowiadania, demonologia polska w dobrym wykonaniu. Tom ukazał się już dwukrotnie w 1930 i 1932 r. Obecne wydanie jest trzecim z kolei, otrzymało piękną, kolorową okładkę, doskonały papier, rysunki i przetłumaczyli w tekście.

Wreszcie ukazuje się też **A. Conan Doyle'a „Dr Watson opowiada". (ms)**

Nowa struktura władzy

Zmiany w organizacji terytorialnej CSRS

Przyglądając się życiu naszego południowego sąsiada, nie można pominąć ważnych zmian, jakie nastąpiły u niego w ciągu bieżącego roku w zakresie organizacji terytorialnej państwa.

Ostatnia organizacja terytorialna CSRS obowiązywała od 1948 r. Utworzono wtedy dość dużo niewielkich krajów (województw) oraz powiatów. Chodziło przy tym o stworzenie dostatecznie silnych punktów oparcia dla władzy centralnej. **Dominował więc w tej strukturze aspekt polityczny.**

ASPEKT EKONOMICZNY

Przeprowadzone w tym roku zmiany, mają głównie aspekt **ekonomiczny.** Chodzi w nich bowiem przede wszystkim o usunięcie możliwie wszelkich przeszkód na drodze rozwoju gospodarczego **poszczególnych rejonów kraju. Konsekwencje polityczne tych zmian przejawią się w tym, że komitety narodowe uzyskują znacznie większe kompetencje niż poprzednio.**

Tak więc zmniejszona została ilość, a powiększony obszar krajów i powiatów. CSRS dzieli się teraz na 10 krajów (poprzednio 19) i 108 powiatów (poprzednio 270). **Te nowe kraje pokrywają się możliwie ściśle z rejonami gospodarczymi.** Także przy wytyczaniu granic powiatów kierowano się przesłankami politycznymi, gospodarczymi, kulturalnymi, komunikacyjnymi, gęstością zaludnienia i innymi. W każdym wypadku dążono do tego, by nowo utworzona jednostka terytorialna, stanowiła zwarty rejon gospodarczy. Jedynie stolica państwa — Praga — stanowi odrębną jednostkę terytorialną na prawach kraju z podziałem na 10 obwodów, które z kolei mają prawa powiatów. Natomiast cztery największe miasta Czechosłowacji: Bratysława, Brno, Pilzno i Ostrawa otrzymały prawa powiatów.

W związku z tymi zmianami terytorialnymi, rozszerzone zostały kompetencje terenowych organów władzy państwowej. To co w Polsce zwie się radami narodowymi, w CSRS nosi nazwę komitetów narodowych. Natomiast organa wykonawcze (nasze prezydia) zwą się tam właśnie radami. Za najważniejsze ogniwo w tej, nowej strukturze władzy uważa się **komitety powiatowe, one mają odegrać główną rolę w pogłębianiu demokracji socjalistycznej.**

Aby podkreślić zwiększającą się odpowiedzialność tych wybieralnych organów władzy, członków komitetów narodowych wszystkich stopni nazwano posłami. Nie potrzeba dodawać, że organa wykonawcze — rady — wybierane są spośród posłów. Poza tym jednak komitety tworzą jeszcze komisje, np.: finansową, przemysłową, rolną i inne. Składają się one w dwóch trzecich z posłów, a w pozostałej części z rozmaitych fachowców.

NAJWAŻNIEJSZE OGNIWO

Pozostaje jeszcze trzecia jednostka terytorialna — **gminy.** Ich obszar także ulega **zwiększeniu,** z tym jednak, że nie dokonuje się tego od razu, administracyjnie, lecz stopniowo, za zgodą mieszkańców. W tym wypadku, **główną podstawą łączenia będzie uprzednie połączenie się rolniczych spółdzielni produkcyjnych w większe jednostki. Do tego jednak spółdzielcy muszą dojść własnym przekonaniem,** że większe gospodarstwa rolne umożliwią im daleko szersze stosowanie techniki, lepszą organizację pracy, intensywniejszą produkcję.

Zwiększenie kompetencji komitetów narodowych przejawiło się szczególnie w dziedzinie gospodarczej, gdyż taki był cel zmian. Miejscowe, czyli gminne oraz miejskie, komitety narodowe, otrzymały w zarządzanie obiekty gospodarcze, nastawione na zaspokajanie głównie miejscowych potrzeb ludności. Stosownie do tego założenia pod zarząd komitetów powiatowych przeszły przedsiębiorstwa o znaczeniu dla całego powiatu, pod zarząd zaś komitetów krajowych — przedsiębiorstwa, ważne dla gospodarki całego kraju.

Tylko największe zakłady przemysłowe, które posiadają znaczenie ogólnopaństwowe będą w dalszym ciągu kierowane przez ministerstwa centralnie.

NOWY ETAP

Od 1 stycznia 1961 r. wszystkie przedsiębiorstwa, które powinny podlegać komitetom odpowiednich szczebli zgodnie z poczynionymi zmianami — zostaną przekazane komitetom. Tym posunięciem **zostanie zamknięty ważny etap przemian, które przechodziły w ciągu bieżącego roku terenowe organa władzy państwowej Czechosłowacji.** Zdaje się nie ulegać wątpliwości — wskazują na to bowiem przykłady innych krajów socjalistycznych — że zmiany te pozwolą narodowi naszego południowego sąsiada wyzwolić nowe wielkie zasoby sił, energii i środków dla dalszego rozwoju gospodarczego.

Jan Sośnicki

Potrzebom życia naprzeciw

Mówi rektor Politechniki prof. dr Roman Kozak

Politechnika Poznańska należy do tych uczelni naszego miasta, które ze względu na Targi musiały rozpocząć zajęcia o miesiąc wcześniej niż w poprzednich latach, już od września. Uroczysta inauguracja roku akademickiego nastąpi jednak dopiero 1 października. W przededniu inauguracji rozmawiamy z rektorem Politechniki, prof. dr. Romanem Kozakiem.

— *W jakich kierunkach widzi Pan Rektor główne możliwości dalszego rozwoju uczelni?*

— Nasze perspektywy widzimy w **rozwoju elektroniki i automatyzacji, obróbki plastycznej i budowy pojazdów elektrycznych w związku z elektryfikacją węzła poznańskiego, a dalej w prefabrykacji,** która w rozwoju miasta i województwa odgrywa wielką rolę. W ciągu pięciolecia prefabrykacja powinna wzrosnąć z 20 do 70 proc. Całe wielkie osiedle, które powstanie w Poznaniu na prawym brzegu Warty, na Ratajach, powinno być wykonane w sposób całkowicie uprzemysłowiony. Prób w tej dziedzinie dokonano już na Osiedlu Grunwald. Będziemy kształcić fachowców w tej dziedzinie, prace dyplomowe już w najbliższym czasie będą obejmować te ważne kierunki.

W związku z brakami jakie występują w ceramice budowlanej planujemy **utworzenie zaoczno - stacjonarnych studiów dla pracowników przemysłu ceramicznego województw: poznańskiego zielonogórskiego i bydgoskiego.** Skoncentrujemy się na technologii. Celem naszym jest podniesienie poziomu i modernizacja przemysłu ceramicznego.

Z zadań postawionych obecnie przez nasze władze szczególnie wielkie przypadają rolnictwu naszego regionu, a więc także naszemu **Wydziałowi Mechanizacji Rolnictwa,**

który rozwinie prace dydaktyczne w kierunku zbliżenia mechanizacji z rolnictwem oraz w kierunku budowy przemysłów rolnych. Niezależnie od tego utworzymy specjalny kurs inżynierski na studiach wieczorowych dla mechanizatorów rolnictwa pracujących już zawodowo. Będzie to pierwszy kurs tego rodzaju. Poza tym organizujemy **kurs magisterski dla inżynierów pracujących w rolnictwie,** co też powinno podnieść wpływ nauki na rolnictwo.

Będziemy także rozwijać kierunek energetyczno-mechaniczny gdyż fachowcy tacy stale są bardzo poszukiwani.

— *Politechnika ma pewne trudności z kadrą naukową. Jak to będzie wyglądać w nowym roku akademickim?*

— Obiecujemy sobie w tym roku duży wzrost młodej kadry naukowej. Mamy wdrożonych ponad 40 przewodów doktorskich oraz 10 habilitacyjnych na wszystkich wydziałach. Obiecujemy sobie też przypływ kadry samodzielnych pracowników nauki z innych uczelni. 2 docentów otrzyma Wydział Budownictwa oraz po 2 Wydziały Mechaniczny i Elektryczny. Z tym wiąże się wzrost prac naukowych.

— *Jak przebiegała rekrutacja na pierwszy rok?*

— **Zgłoszeń było znacznie więcej niż miejsc, stąd przeprowadzono odpowiednią selekcję.** Wszystkie limity zostały obsadzone bez powtórnych egzaminów. Ogólnie **młodzież była nieco lepiej przygotowana do studiów niż w latach ubiegłych.** Spodziewamy się, że stypendia fundowane wprowadzą stopniowo uporządkowanie w rozlokowaniu kadry inżynierskiej w terenie, że młodzież nasyci ośrodki prowincjonalne.

— *Jak rozwija się współpraca uczelni z przemysłem?*

— **Prowadzi to u nas specjalna komórka. Ostatnio mieliśmy ciekawą wizytę z kopalni Konin. Ustalono kadry potrzebnych kopalni inżynierów oraz stypendia. Chodzi głównie o energetyków i mechaników. Wybrani studenci otrzymają prace dyplomowe, które zbliżą ich do problemów pracy w kopalni. Porozumienie zawarto na 5 lat.**

— *Ostatnio Pan Rektor przebywał w NRD. Jakie doświadczenia Pan przywiózł?*

— Byłem w Cottbus na zaproszenie tamtejszej Wyższej Szkoły Technicznej dla wygłoszenia odczytu na temat uprzemysłowionego budownictwa w Polsce. Interesujące są tam tendencje do tego by ograniczać rozdrabnianie specjalizacji, a rozbudowywać ogólne specjalności. Obowiązuje tam 3-miesięczna praktyka przed studiami, praktyki wakacyjne oraz siódmy semestr wyłącznie poświęcony praktykom. **Uważam, że i u nas powinny być praktyki przed wstąpieniem na uczelnię by młodzież przekonała się o swoich zainteresowaniach.** Natomiast praktyki podczas studiów powinniśmy skumulować i odbyć po ósmym semestrze aby umożliwić studentom wybór i wykonanie pracy dyplomowej zgodnie z zainteresowaniami. Zwiedzałem liczne budowle przemysłowe i mieszkaniowe. Stwierdziłem ogromny postęp budownictwa uprzemysłowionego. Najważniejsze obserwacje: nie należy stosować elementów prefabrykowanych cięższych niż 15 ton z uwagi na trudności transportowe i montażowe. **W budownictwie mieszkaniowym należy dążyć do stosowania poligonowych betoniarni dla produkcji elementów wielkopłytowych.**

Rozmawiał:
Mieczysław Skąpski

Szostak i Stompel w Filharmonii

W piątek **i w niedzielę,** w dn. 23 i 25 bm. o godz. 19.30 w auli Uniwersytetu im. A. Mickiewicza odbędzie się koncert symfoniczny.

Orkiestrą symfoniczną Państwowej Filharmonii dyrygować będzie **Zdzisław Szostak.** Jako solista wystąpi **Józef Stompel** — fortepian, laureat VI Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina w Warszawie i Międzynarodowego Konkursu im. G. Enescu w Bukareszcie.

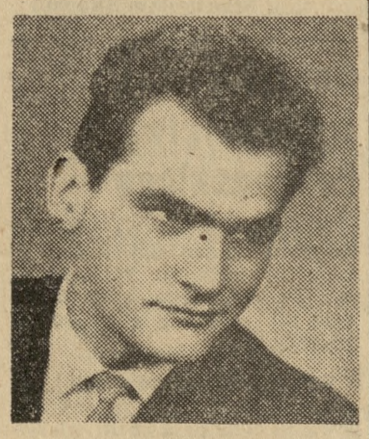

Józef Stompel

W programie: J. Brahms — Uwertura tragiczna, W. A. Mozart — Koncert fortepianowy C-dur K. V. 503 (pierwszy raz w Poznaniu) oraz K. Debussy Poemat symfoniczny „La mer". (na)

Węgiel czeka na odbiorców

Okręgowe Przedsiębiorstwo Handlu Opałem informuje, że mieszkańcy naszego miasta, w przeciwieństwie do miast powiatowych, wstrzymują się z zakupem węgla na zimę. Do dnia 20 bm. mieszkańcy Poznania wykupili w Dzielnicowych Biurach Opałowych zaledwie 58 proc. przydziałów, a powinni wykupić 78 proc.

Wobec tego, że termin wykupu opału I rzutu kończy się 31 października br. pozostaje zaledwie 6 tygodni do załatwienia zakupu opału przez prawie 40 proc. odbiorców.

W interesie samej ludności powinno być dokonanie zakupu przydziału jeszcze przed nastaniem chłodów tj. we wrześniu. Odkładanie wykupu na ostatnie dni października może spowodować trudności w dostawie. (na)

Przyjeżdża Teatr Kaliski

Mieszkańcy Poznania będą mogli obejrzeć w dniach 25 i 26 bm na scenie Teatru Polskiego, **„Maskaradę"** Michała Lermontowa w wykonaniu zespołu **Państwowego Teatru im. W. Bogusławskiego w Kaliszu.**

Odtwórcami postaci w tym arcydziele dramaturgii romantycznej będą: **Barbara Łukaszewska** (Nina), **Kazimiera Starzycka** (Baronowa), **Henryk Dłużyński** (Arbienin), **Tadeusz Kubalski** (Kazarin), **Maciej Borniński** (Nieznajomy), **Bogdan Kiziukiewicz** (Książę) i inni. Inscenizatorami tego przedstawienia są: **Irena Byrska** i **Tadeusz Kubalski,** reżyseria: **Tadeusza Kubalskiego.** Scenografię zaprojektował: **Jerzy Gorazdowski.** Po raz pierwszy w tym przedstawieniu została zastosowana w całości suita Arama Chaczaturiana skomponowana jako ilustracja muzyczna do „Maskarady". (na)

Walka o wodę

W czwartek — ale pod wieczór

Mimo zapowiedzi, ekipom Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji nie udało się naprawić w środę powstałej we wtorek awarii głównego rurociągu. Jeszcze wczoraj przez cały dzień prawie całe miasto pozbawione było wody i nadal trzeba ją było pobierać z pomp ulicznych. (Patrz zdjęcie).

Jak nas informowano dopiero we wczesnych godzinach rannych dnia wczorajszego zdołano dokładnie zbadać miejsce uszkodzenia rurociągu. Stało się tak dlatego, że pęknięcie wystąpiło od spodu rury i było zupełnie niewidoczne. Również wczoraj rano wymieniono 5-

Fot. — K. Przychodzki

metrowy odcinek rury o średnicy 900 mm, wagi 3 tony. Prace trwające bez przerwy kilkanaście godzin utrudniał fakt rozmoknięcia ziemi w wykopie i niebezpieczeństwo zsunięcia się ścian. Dodatkowo trzeba było zakładać drewniane szalunki.

Wreszcie wczoraj w godzinach wieczornych naprawiono uszkodzenie i dziś w całym mieście ciśnienie wody jest normalne. (g)

ODPOWIADAMY

Stała Czytelniczka — Ostrów. — W wyniku losowania premiowych książeczek oszczędnościowych PKO wylosowanych zostało kilka samochodów. Jedna i druga notatka jest prawdziwą. (2108)

Halina K. — Wolsztyn. — W tej chwili Gazownia w Poznaniu czyni starania, by móc przyjść z pomocą i dostarczyć gaz także na prowincję. Aby sprawę załatwić pozytywnie, musi się znaleźć co najmniej 50 do 60 osób, chcących w danym mieście mieć dopływ gazu. Sądzimy, że w najbliższym czasie wszystko zostanie załatwione pozytywnie. (2084)

Irena Pepel — Bnin. — Niestety, takiej zguby nie posiadamy. Przesyłamy pozdrowienia! (2163)

PKP - to nie tylko koleje

Bilans socjalno - bytowy

Nie wszyscy wiedzą, że PKP to nie tylko koleje, dworce — słowem transport i komunikacja, ale również takie placówki, jak pralnie czy wytwórnie wód gazowych. Kilka interesujących danych na ten temat dowiedzieliśmy się w Zakładzie Urządzeń Socjalno-Bytowych DOKP w Poznaniu.

Jednym z zadań służby socjalno-bytowej jest umożliwić kolejarzom zaspokojenie rozmaitych potrzeb. W tym celu prowadzi się **18 stołówek, 25 bufetów, 19 warsztatów szewskich, a 10 krawieckich, 12 przedszkoli, 1 pralnię i 4 wytwórnie wód gazowych.** Oprócz tego ZUSB otacza opieką 92 noclegownie — miejsca odpoczynku drużyn parowozowych i konduktorskich w przerwach między jazdami.

O rozmiarach działalności wymienionych placówek świadczą liczby. Oto stołówki wydają rocznie 1 100 mln obiadów, a warsztaty krawieckie szyją około 5.000 ubrań i mundurów.

Nie zapomniano o urlopach. W bież. roku z wczasów wagonowych w Sierakowie korzystało 1.148 osób. **Zorganizowano również 17 kolonii, na których odpoczywało 4 tys dzieci kolejarzy.** 300 dzieci spędziło wakacje na półkoloniach, a 200 na obozach harcerskich.

Zasadniczą sprawą jest dla ZUSB budownictwo mieszkaniowe. **W I półroczu br. oddano do użytku 94 mieszkania.** Nie mając możliwości rozszerzenia budownictwa zakładowego DOKP udziela wydatnej pomocy kolejarzom — należącym do spółdzielni mieszkaniowej. W bież. roku udzielono np. bezzwrotnych dotacji na sumę 290 tys. zł. W rezultacie w samym tylko Poznaniu jeszcze w tym roku 109 pracowników otrzyma własne mieszkania. Ponadto udziela się zwrotnych pożyczek (w bież. roku — 138 tys. zł) na budownictwo domków jednorodzinnych. Dzięki temu i kredytom uzyskanym z rad narodowych buduje się obecnie 19 domków.

Pamięta się również o kolejarzach — lokatorach starych domów. W roku ubiegłym na remonty mieszkań przeznaczono ponad 2,5 mln. zł zaś do końca sierpnia br. 1. 130 tys. zł. (ak)

Z myślą o lecie 1961 roku

Tegoroczne lato było pierwszą większą próbą zorganizowania masowej akcji obozowej przez **Związek Młodzieży Socjalistycznej.** Liczne obozy prowadzone przez komitety oraz grupy działania poszczególnych zakładów pracy pozwalają na wyciągnięcie wniosków na przyszłość. Tymi właśnie sprawami zajęło się **wczorajsze zebranie plenarne Komitetu Miejskiego ZMS.**

Jak poinformowano, z obozów różnego rodzaju: stałych, wędrownych, rajdów motorowych i kolarskich, spływów kajakowych korzystało **2309 uczestników**-członków miejskiej organizacji ZMS-u. W czasie pobytu na obozach przepracowali oni około 5 tysięcy godzin przy pracach społecznych, zorganizowali setki zawodów sportowych, ognisk dla miejscowej ludności, nawiązali kontakty z kołami młodzieży wiejskiej.

Zdobyte doświadczenia pozwoliły na ustalenie kierunków działania na rok przyszły. **Już teraz wszystkie grupy działania powinny zacząć gromadzić środki finansowe na lato 1961 roku.** Środki te pozwolą na odpowiednie przygotowanie obozów, zainteresują grupy działania w prowadzeniu akcji gospodarczej, umożliwią pobyt na obozach większej ilości młodzieży. Wysunięto szereg postulatów zmierzających do przygotowania odpowiedniej kadry kierowniczej obozów.

Plenum powołało komisję „Lato 1961", która opracuje konkretne wnioski. Na zakończenie I sekretarz Komitetu Miejskiego ZMS — **Edmund Kędzierski** mówił o bieżących zadaniach organizacji. (jk)

Kiermasz sprzedaży ratalnej

W hali MTP nr 8 nowym domu towarowym dla Grunwaldu, zakończono w tych dniach kiermasz szkolny. Obecnie, po częściowej przebudowie niektórych stoisk, otwarto tam kiermasz artykułów przemysłowych sprzedawanych na raty.

Podobnie jak w okresie kiermaszu szkolnego, hala nr 8 czynna będzie także w najbliższą niedzielę, w godz. od 14—18. (c)

Nadal połączenie autobusami PKS

Kilka tygodni temu donosiliśmy o projekcie przejęcia przez MPK podmiejskich linii autobusowych, które obecnie obsługuje PKS. Przewidywano, że realizacja tego projektu może nastąpić 15 bm. Tak się jednak nie stało.

W związku z tym do Wydziału Komunikacji Drogowej Prezydium RN m. Poznania zwróciliśmy się z prośbą o informację. Wynika z nich, że realizacja projektu przejęcia linii przez MPK natrafia na szereg trudności, wiążąc się np. z kwestią remontów i konserwacji dróg znajdujących się poza obrębem miasta. Nieco światła na tę sprawę może rzucić najbliższe (28 bm.) posiedzenie Komisji, w skład której wchodzą przedstawiciele PKS, MPK i Wydziału Komunikacji.

Powyższe informacje stanowią odpowiedź na liczne — płynące z Tarnowa Podgórnego, Przeźmirowa i innych podmiejskich miejscowości — pytania Czytelników, którzy będą nadal musieli korzystać z usług PKS-u. (y)

Ekranowe nowości w październiku

Na niektóre zapowiedziane już dawno filmy czekamy cierpliwie od sierpnia. Widocznie jednak urlopowy bałagan wkradł się również i do repertuaru kinowego, może więc październik przyniesie wreszcie realizację pewnych zapowiedzi? Nie dziwcie się zatem, Czytelnicy — kinomani iż niektóre filmy zapowiadamy już po raz wtóry lub trzeci, nie na redakcyjnych bowiem biurkach zrodziły się pomyłki.

Tak więc **„Apollo"** proponuje po raz trzeci **„Czarne błyskawice".** Przypominamy, że jest to film produkcji amerykańskiej, pokazujący wspaniałe rozgrywki słynnej zawodowej drużyny czarnych koszykarzy „Harlem Globetrotters", mającej na swym koncie ponad 3 tysiące zwycięstw. Obok członków drużyny: **Dorothy Dandridge i Thomas Gomez.** Drugą premierą będzie tu **„Lekcja miłości"** reżyserii wielkiego Szweda — **Ingmara Bergmana.** Widz polski, oglądający wiele doskonałych dramatów tego wybitnego twórcy filmowego, będzie miał tym razem próbkę jego twórczości komediowej. Temat: konflikt pomiędzy starzejącym się małżeństwem. Wśród wykonawców znana nam już **Harriet Andersson.** Produkcję rodzimą reprezentować będzie **„Walet pikowy".** Jest to komedia reżyserii **Tadeusza Chmielewskiego,** twórcy udanego filmu z Basią Kwiatkowską pt. „Ewa chce spać", w gatunku również podobna do „Ewy". Treść filmu jest zabawna; wszyscy szukają przestępcy i wszyscy są podejrzani. Wśród wykonawców takie aktorskie sławy komediowe jak: **Cz. Roszkowski, J. Stępowski, L. Benoit, S. Bartik, W. Jankowski** i młoda gwiazdka **Janina Traczykówna.**

I wreszcie francuski: **„Czarny Orfeusz",** wsławiony wieloma głosami pochwalnymi na festiwalach. Mit o Orfeuszu przeniesiono tu we współczesne środowisko murzyńskie. Wśród czarnych wykonawców słynna **Marpheesa Dawn.**

Do **„Bałtyku"** chodzić będziemy mogli jeszcze przez cały październik na cieszących się niesłabnącym powodzeniem **„Krzyżaków".** Kinomani, nie denerwujcie się — obejrzycie na pewno!

„Czternastka" pokaże nam, zapowiadany już również, **„Telegraficzny pojedynek".** Przypominamy: film produkcji rumuńskiej, będący adaptacją powieści Jon Luca Caragiale'go, opiewającej rumuński „fin de siecle". Następnie obejrzymy tu radziecki film młodzieżowy pt. **Ucieczka nad morze".**

„Muza" — pokaże nowy film polski pt. **„Powrót"** reżyserii **J. Passendorfera,** zrealizowany na podstawie powieści Romana Bratnego pt. **„Szczęśliwi torturowani".** Jest to dramat psychologiczny, obrazujący powrót do kraju byłego żołnierza podziemia i powstańca, szukającego dawnych miejsc, dawnych przyjaciół, dawnej miłości — i nie znajduje nic prócz zmian, których nie może zrozumieć. Grają: **Andrzej Łapicki** (znajomy z Teatru Polskiego Radia) w roli głównego bohatera, oraz: **A. Janowska, J. Nowak, K. Jędrusik-Dygatowa, S. Żurawski, M. Ciesielska, K. Opaliński, Z. Dziewoński.** Następną premierą będzie tu **„Bitwa pod piramidami"** — historyczny, kolorowy film radziecki.

„Rialto" wyświetli kolorowy, panoramiczny film francuski pt. **„Żywa woda"** oraz nową wersję **„Nędzników"** produkcji NRD, z Jean Gabinem w roli głównej.

Dom Kultury MO pokaże ciekawy i wzruszający film o pięciu marynarzach i młodziutkiej dziewczynie — partyzantce, którym wydano rozkaz: dostarczyć Odessie wody, odciętej od miasta przez okupanta niemieckiego, zajmującego pomieszczenia wodociągów. Film nosi tytuł **„Miasto bez wody".** Dalszymi premierami będą tu: fiński **„Strzał na bagnach"** — współczesny dramat sensacyjno-obyczajowy, francuski **„Nieznany zdrajca"** z **Danielle Darieux** (w kilkanaście lat po wyzwoleniu kilku członków byłego Ruchu Oporu wykrywa zdrajcę swego oddziału), jugosłowiański **„Trzy czwarte słońca"** — dramat socjologiczny, opowiadający o losach grupy ludzi, wypuszczonych z oswobodzonego obozu koncentracyjnego w maju 1945 r. i radziecki **„Pilot Ben"** — pełna emocji opowieść o bezrobotnym po wojnie pilocie — który dla zarobku wyrusza wraz z małym synkiem na niebezpieczną wyprawę do oddalonej zatoki rekinów, które fotografować ma dla telewizji.

Reszta na ekranach — kina czekają na Was. (wch)

INFORMUJEMY

Prezydium DRN Grunwald zawiadamia, że XVIII Sesja DRN odbędzie się 28 bm. o godz. 10 w auli Technikum Handlowego, ul. Śniadeckich 54/58. Tematem obrad będzie stan i potrzeby szkolnictwa w dzielnicy.

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Filmowy przy MDK, ul. Stalingradzka 30, wznowił działalność na sezon 1960/61. Nowych członków przyjmuje się codziennie w godzinach od 17—19.

Klub Spółdzielczości Pracy „Mozaika", Stary Rynek 73/74 zawiadamia, że 23 bm. odbędzie się zebranie samorządu Klubu Szachistów. Klub czynny jest codziennie od 16.30—21. Karty wstępu można otrzymać poprzez spółdzielcze ośrodki kulturalno-oświatowe: Kraszewskiego 10b i Garbary 56.

Pracownicy poszukiwani

Cieśli, murarzy, zbrojarzy oraz **robotników** niekwalifikowanych — zatrudni zaraz **Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych w Poznaniu.** Wynagrodzenie i pozostałe świadczenia wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia i Płac — Poznań, St. Rynek nr 80/82, pokój 12. K6505

Zatrudnimy zaraz **technologa i konstruktora** z branży drzewnej przy produkcji mebli okrętowych. Wymagane wykształcenie średnie techniczne wraz z praktyką. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Oferty wraz z życiorysem kierować pod adresem **Czarnkowskie Zakłady Przemysłu Terenowego w Czarnkowie, ul. Kościuszki 75.** K6507

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krzyżu Wlkp., zatrudni zaraz **technika budowlanego** na stanowisko kierownika robót. Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu. Mieszkanie kawalerskie zapewnione. K6508

Kwalifikowanych **spawaczy elektrycznych** z uprawnieniami spawalniczymi — zatrudni zaraz **Poznańskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal", Poznań, Kochanowskiego 7.** Prace na miejscu i w terenie. Wynagrodzenie wg zasad przewidzianych układem zbiorowym w Budownictwie. Zgłoszenia pisemne i osobiste przyjmuje Dział Zatrudnienia, pokój 13. K6528

Głównego, starszego księgowego zatrudni **Rzemieślnicza Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu Kapeluszników w Poznaniu.** Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11380g.

Starszą księgową-dekrecistkę zaangażuje od 1 października 1960 r. **przedsiębiorstwo państwowe w Poznaniu,** wymagane wykształcenie średnie. Oferty Biuro Ogłoszeń, ulica Świerczewskiego 3 dla 11197g.

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski w Poznaniu, zatrudnią zaraz: **1 księgowego bilansistę.** Wymagane wykształcenie wyższe wzgl. średnie i praktyka zawodowa. Wynagrodzenie wg stawek obowiązujących w resorcie przemysłu ciężkiego. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dział Ewidencji Osobowej przy ul. Dzierżyńskiego 223/229, pokój 101. K6559

Ekonomistów z wyższym, lub średnim wykształceniem i praktyką do pracy w Dziale Zaopatrzenia oraz **2 robotników** niekwalifikowanych przyjmie przedsiębiorstwo państwowe w Poznaniu. Zgłoszenia kierować: Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Świerczewskiego 3 dla K6550.

Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy w Poznaniu przyjmuje kandydatów (pracownicy finansowo-księgowi, absolwenci szkół średnich) do Centralnej Szkoły Spółdzielczości Pracy w Prusach k. Krakowa, na kierunek księgowości i finansów. Internat bezpłatny. Zgłoszenia kierować do 30. IX .1960 r. WZSP w Poznaniu, **Plac Kolegiacki 17, pokój 302.** K6549

Inżyniera c. o. i wodn.-kan., technika elektryka posiadających minimum 5-letnią praktykę w danym zawodzie na stanowiskach kierowniczych oraz **instalatorów centralnego ogrzewania, hydraulików, elektryków i blacharzy** — zatrudni zaraz **Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Zielonej Górze, ul. Wyspiańskiego nr 13.** Oferty pisemne wraz z odpisami świadectw należy przesyłać pod w. w. adresem. Płaca wg układu zbiorowego w budownictwie. Dla samotnych zapewniamy zakwaterowanie w hotelu Przedsiębiorstwa. K6541

9 dekarzy, 2—3 cieśli z pełnymi kwalifikacjami i stażem pracy poszukuje **Brygada Remontowo - Budowlana przy Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu, pow. Świebodzin.** Hotel i stołówka na miejscu. Warunki płacy wg układu zbiorowego obowiązującego w budownictwie. Zamiejscowi niedojeżdżający korzystają raz w miesiącu z bezpłatnego przejazdu do rodziny. **Magazynier** również potrzebny. Najwygodniejszy dojazd do Ciborza: z Poznania 15.40 do stacji Świebodzin, dalej autobusem z Świebodzina 21.00, do Ciborza przyjazd 21.35. K6545

†

W dniu 20 września 1960 r. zasnęła w Bogu, po ciężkiej i długotrwałej chorobie, moja ukochana żona, śp.

z Tyców

Irena Perkowska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 24 bm., o godzinie 10,30 z kaplicy cmentarza na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążony
MĄŻ Z RODZINĄ

11375

†

Dnia 21 września 1960 r. zmarła namaszczona Olejami św., po długiej i ciężkiej chorobie, śp.

Michalina Rucińska-Nagórny

z domu Kierska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 24 bm., o godzinie 10,50 z kaplicy cmentarnej na Junikowie. Msza św. żałobna odbędzie się w kościele Św. Anny, przy ul. Matejki w niedzielę, 25 bm., o godzinie 10.

O tym zawiadamiają
DZIECI I RODZINA

11443g

WOJEWÓDZKA SPÓŁDZIELNIA PRACY TRANSPORTU I SPEDYCJI „TRANSPED"

Oddział Przeładunkowy

W POZNANIU, ulica Mickiewicza nr 32

ZAWIADAMIA

wszystkich usługobiorców o zmianie

numerów telef. na 435-11 i 435-12

K6595

Potrzebny **palacz** do centralnego ogrzewania od 1. X. br. **Szkoła Podstawowa nr 8 w Poznaniu, ul. Słowackiego 54/56.** 11146g

Księgowego ze znajomością księgowości przebitkowej zatrudni **Rzemieślnicza Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu „Wielobranżowa", Poznań, ul. Mickiewicza 27.** K6552

Technika - kreślarza ze średnim wykształceniem oraz referentkę administracyjną z znajomością maszynopisu ze średnim wykształceniem zatrudni **Fabryka Regeneratu „Bolechowo" w Bolechowie.** Zgłoszenia do Działu Organizacji Pracy i Płacy w Poznaniu, St. Rynek 71/72, pok. nr 5. K6560

Zakłady Sprzętu Lotnictwa Sportowego nr 3 w Poznaniu, ul. Rokietnicka nr 5 — zatrudnią **6 ślusarzy** kwalifikowanych. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego dla przemysłu metalowego. K6567

Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil", Poznań, ul. Starołęcka 18 — przyjmą: **inżyniera - mechanika - energetyka** na stanowisko kierownicze (kotłownia, kompresorownia i stacja pomp). Wymagane wyższe wykształcenie techniczne — 4 lata praktyki; **1 maszynistkę** kwalifikowaną; **6 mężczyzn** pracowników fizycznych (transport wewnętrzny i pomoc palacza). Zgłoszenia należy kierować do Działu Kadr ZPGum. „Stomil", Poznań, ul. Starołęcka 18. K6557

Praca

Uczeń do cukiernictwa i piekarstwa potrzebny (ukończone 16-lat). Poznań, Garbary 65. 10840g

Uczniów od lat 16 przyjme do stolarni. Poznań, Głów na 31. 10869g

Pomoc domowa potrzebna zaraz do domu lekarza. Ostroroga 21 m. 1. 11413g

Pomoc samodzielną z gotowaniem do 3 osób pracujących na stałe poszukuję. Zgłoszenia osobiste z świadectwami od godz. 8—16, Czerwonej Armii 26 m. 4. 11032g

Rutynowaną, samodzielną gospodynię do prowadzenia domu na dobrych warunkach przyjmę. Godz. 15—17. Poznań, Wielka 17 m. 14. 11639g

Malarzy przyjmie J. Pawlak, Poznań, Al. Wielkopolska 13. 11043g

Gosposia potrzebna zaraz do małżeństwa pracującego, dziecko 5-letnie. Zgłoszenia: godz. 16—19, Winogrady 35 m. 10. 11645g

Osoba kulturalna znająca języki przyjmie opiekę nad dzieckiem. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11058g.

Przyjmą ucznia krawieckiego. Lampego 13 m. 5. 11066g

Dochodząca pomoc domowa potrzebna. Świerczewskiego 11a m. 6. 11071g

Kupno

Kupię okazyjnie samochód DKW F-8, w dobrym stanie. Poznań, Czekalska 11, tel. 830-76. 11048g

Sprzedaż

Skóry lisów srebrnych sprzedam. Poznań, Małeckiego 5 m. 1. 10576g

Cegłę rozbiórkową na korzystnych warunkach sprzedaje Kaczmarek, Szczecin, Bogusława 1 m. 2. 10846g

Słupy, rury grubościenne, ogrodzenia druciane sprzedam. Komorniki, ul. Poznańska 30, warsztat. 10765g

Modne suknie (krój gwarantowany) wykonuje w krótkim terminie „Femina", Poznań, Fredry 3 m. 7. 10862g

Pszczoły z domkami sprzedam. Łuszkowo 82, pow. Kościan, poczta Jerka. 10717g

Motocykl WFM 1800 km sprzedam. Małeckiego 6 m. 26, godz. 17—20. 11177g

Cegłę pełną paloną I gat. poleca prywatna Cegielnia Luboń, Kościuszki 59. 11365g

Sprzedam maszynę do szycia, stolik, 6 krzeseł artystyczne. Dzierżyńskiego 31 m. 1, Skowroński. 11350g

Sprzedam motocykl Zündapp 350, górnozaworowy, stan bardzo dobry. Leszno, Przemysłowa 28 m. 1, godz. 16. 19683p

Pianino czarne nowoczesne — sprzedam. Transport zapewniony. Słupca, tel. 65. 10953g

Sprzedam lub zamienię na samochód motocykl „Junak", 5.000 km. Krzesiny, Janowska 12. 10359g

Motocykl „Jawa" 350, nowy typ — sprzedam. Luboń k. Poznania, ul. Fabryczna 14. 10973g

Sprzedam spiesznie oraz tanio samochód „Wanderer". Kościan, Gostyńska 17. 10983g

Sprzedam pianino czarne, krzyżowe, cena 9.500 zł. Kościelna 18 m. 18, od godz. 16. 10985g

Obuwie dziecięce zdrowotne w dużym wyborze wykonuję. Poznań, Armii Czerwonej 26, w podwórzu, tel. 518-58 oraz polecam do dalszej odsprzedaży. 11027g

†

Dnia 21 września 1960 r. zmarł nagle, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz kochany ojciec i dziadek, przeżywszy lat 73, śp.

Franciszek Chwiałkowski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 24 bm., o godzinie 10,50 z kaplicy cmentarza na Górczynie.

W głębokim smutku pogrążeni
ŻONA, DZIECI, WNUKOWIE I RODZINA
Poznań, Kolejowa 46. 11451g

†

Dnia 21 września 1960 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 61, mój najdroższy mąż i kochany ojciec, śp.

Mieczysław Kolanowski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 24 bm., o godzinie 11 z kaplicy cmentarza na Jeżycach.

O bolesnej stracie zawiadamiają
ŻONA I SYNOWIE
Poznań, Jackowskiego 40 m. 10. 11339g

ZAKŁADY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH W SULĘCINIE — telefon nr 103

SPRZEDADZĄ

przedsiębiorstwom państwowym, spółdzielczym oraz prywatnym,

woreczki z folii polietylenowej

o wymiarach jak niżej:

1. 150 ÷ 160 × 290 × 0,06 mm — cena 1,50 zł
2. 280 × 380 × 0,06 — 0,08 mm — cena 3,— zł
3. 325 × 430 × 0,06 — 0,08 mm — cena 3,60 zł
4. 180 × 300 ÷ 350 mm — 0,05—0,08 — cena 2,50 zł
5. 200 × 400 × 0,06 — 0,08 mm — cena 2,50 zł

Zamówienia należy składać w 3 egzemplarzach pod wyżej wymienionym adresem. K6626

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam 2 nagrzewnice c. o. o pow. ogrzewniczej, 36 m, stan bardzo dobry. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10987g.

Sprzedam balustradę balkonową, żelazną 4,55 na 1,55. Jeżyce, Wiosenna 41 m. 2. 10992g

Tapczan, fotele, 6 krzeseł w b. dobrym stanie, sprzedam. Aleksandra Ganasińska, Poznań - Antoninek, Strowarna 24. 11066g

Maszynę damską „Singer" i rotacyjną, tanio sprzedam. Skargi 7, Górczyn. 11009g

Sprzedam okazyjnie zagraniczną sukienkę ślubną. Winogrady, Warzywna 7 m. 2. 11016g

Magnetofon „Smaragd", pianino krzyżowe — 7.000 zł. spiesznie sprzedam. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11022g.

Obuwie ortopedyczne wykonuje z wysoko gatunkowych towarów. Poznań, Armii Czerwonej 26, podwórze. Tel. 518-58. 11026g

Każdą ilość siatki parkanowej, słupki i bramy, tanio sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11030g.

300 szt. skrzynek owocowych nr 1, nowe, w cenie 20 zł za sztukę sprzedam. Bednarstwo, Chodzież, Żeromskiego 3, tel. 86. 11031g

Okazyjnie sprzedam ciągnik „Ursus". Nowak, Imielno, st. kolejowa Lednogóra, pow. Gniezno. 11040g

Sprzedam motocykl MUSN — 250 oraz samochód „Fiat" 1100, 4-osobowy. Chwiałkowskiego 11 m. 26, od godz. 16—20. 11046g

Motocykl SHL 125, korzystnie sprzedam. Pobiedziska, ul. Świerczewskiego 18 — Pieczyński. 11053g

Kurki hodowlane krzyżówka sprzedam. Rowiński, Luboń przy dworcu. 11057g

Wyżła w drugim roku sprzedam. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11062g.

Sprzedam suczkę 5-miesięczną, rasową, bernardyn. Lampego 13 m. 5. 11065g

Sprzedam heblarkę kombinowaną do drzewa. Poznań, ul. Rycerska 19/20. 11077g

Sprzedam większą ilość kur leghorn, marcówki. Poznań, Gnieźnieńska 40. 11082g

Sprzedam samochód „Citroen" BL 11, zapasowe części, Poznań, telefon 547-06. 11085g

Sprzedam słupki parkanowe, sztuka 55 zł, norki à 1.000 zł — klatki metalowe. Żniwna 9 m. 2. Winogrady. 11095g

Tokarnia nowoczesna pełen norton 1,2 m z przelotem sprzedam. Poznań, Umińskiego 26 m. 7. 11088g

Lokale

Kupię wyłączone 2 pokoje z kuchnią, łazienką lub zamienię samodzielny pokój z kuchnią, słoneczne I piętro na dwa pokoje z kuchnią łazienka. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10935g.

Toruń, Bydgoskie Przedmieście — 2 duże pokoje, balkon, kuchnia, wspólne przynależności — zamienię na podobne w Poznaniu. Wiadomość: Zawadzki. Poznań, tel. 527-85 lub 528-77, wewn. 8. W dni powszednie, przedpołudniem. 10967g

Kolejowe, samodzielne, 2 duże pokoje z przynależnościami, ogródkiem, komfort — zamienię na 2 małe pokoje z przynależnościami i 1 osobny pokój. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10955g.

Pokój duży centrum, komfort wspólny, zamienię na równorzędny. Peryferia nie wykluczone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10809g.

Odstąpię pokój 3 studentom. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10968g.

Poszukuję 4 pokoje z kuchnią, nie wyżej drugiego piętra, możliwe centralne ogrzewanie. W zamian mogę dać 2 pokoje, kuchnią we własnej willi, wyłączonej. Tel. 629-48. 10989g

Kto z mieszkańców Poznania zamieni mieszkanie na 2-pokojowe mieszkanie w Jarocinie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10994g.

Dwie młode nauczycielki poszukują pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11012g.

Inżynier poszukuje albo kupi mieszkanie rodzinne w Jarocinie. Bom, Jarocin, Wrocławska 79. 11018g

Zamienię pokój z kuchnią, samodzielne na 2 pokoje z kuchnią, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11036g.

Zamienię mieszkanie samodzielne, 2 pokoje z kuchnią z przynależnościami — na większe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11049g.

Zamienię 2 mieszkania: Kawalerkę i pokój z wspólną kuchnią z 1-osobą na 2 pokoje z kuchnią. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11050g.

Kto w Poznaniu odstąpi mniejsze mieszkanie za 3½-pokojowe, wygodami, telefonem, w Gnieźnie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11054g.

Zamienię 2½ pokoju z kuchnią, łazienką, samodzielne w śródmieściu — na 3 pokoje z kuchnią, łazienką, samodzielne. Peryferie wykluczone. Warunki korzystne do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11061g.

Zamienię 2 mieszkania: pokój z samodzielną kuchnią, wspólna łazienka — przy Garbarach i pokój z używalnością kuchni na Jeżycach, na 3 lub 2 pokoje z kuchnią, łazienką. (Pokoje po 25 m² — słoneczne). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11067g.

Mieszkanie 5-pokojowe samodzielne w śródmieściu zamienię na dwa mieszkania samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11070g.

Zamienię 3-pokojowe, samodzielne na dwa mniejsze, samodzielne mieszkania. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11075g.

Zamienię 3 pokoje komfortowe — Szczecin na pokój w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11031g.

Zamienię mieszkanie — suterena, nadająca się na rzemiosło — na jeden pokój samodzielny. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11083g.

Zamienię 2 pokoje, kuchnia, telefon, ogródek — Wilda, na większe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11103g.

Wielebnemu Duchowieństwu, Kolegom z Wojewódzkiego Biura Konserwacji Zabytków, Delegacjom PWRN, PMRN, NOT, SARP, PZI i TB, Muzeum Archeologicznego i Wszystkim innym oraz Przyjaciołom, Znajomym i Sąsiadom za oddanie ostatniej przysługi, śp.

mgr. inż. Eugeniuszowi Cborskiemu

składa
SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
ŻONA Z RODZINĄ

11286g

Przetargi — Komunikaty

Spółdzielnia Pracy „Samochód" w Poznaniu, ul. Jackowskiego 49, ogłasza III przetarg:

1. **ograniczony na sprzedaż samochodu furgonu DKW — cena wywoławcza 2.900,— zł;**
2. **nieograniczony na sprzedaż samochodu osobowego Fiat 1100 B, cena wywoł. 5.650,— zł, samochodu osobowego Fiat 1100 BL, cena wywoławcza 5.650,— zł.**

Przetarg ograniczony odbędzie się w dniu 7. X. br., o godz. 11, a nieograniczony w dniu 8. X. br., o godz. 11. Uczestnicy przetargu złożą wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej w kasie Spółdzielni Pracy „Samochód". Samochody można oglądać codziennie od godz. 12—15 pod adresem podanym na wstępie. K6613

Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Strzałkowie, powiat Słupca, ul. Ostrowska nr 5, telefon 6 — ogłasza przetarg na wykonanie **podłączenia osiedla domków jednorodzinnych w Strzałkowie do sieci elektrycznej.** Ze szczegółowym zakresem robót, dokumentacją i terminem wykonania — reflektanci sektora państwowego, spółdzielczego i prywatnego mogą zapoznać się w biurze Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Strzałkowie, codziennie od godziny 8—15. Oferty z napisem: „Przetarg" w zalakowanych kopertach należy składać w sekretariacie Prezydium do dnia 5 października 1960 r. W dniu 6 października 1960 r., o godzinie 11 nastąpi otwarcie ofert. Zastrzega się prawo wyboru oferenta wg własnego uznania, względnie odstąpienia od przetargu bez podania powodów. K6504

OBWIESZCZENIE

Zakłady Gazownictwa Okręgu Poznańskiego — Poznań, ulica Grobla 15 zawiadamiają wszystkich zainteresowanych gazyfikacją bezprzewodową, że **uzyskały wyłączność wykonywania instalacji gazowej na terenie miasta i powiatu Poznań.** W związku z tym Z. G. O. P. ostrzegają wszystkie firmy instalacyjne przed wykonywaniem jakichkolwiek prac z zakresu instalacji na gaz płynny (propan-butan). K6538

KOMUNIKAT

Wydział Komunikacji, Prezydium Rady Narodowej m. Poznania podaje do wiadomości: w związku z przebudową nawierzchni jezdni ul. Bzowej — Lipowej i Pl. Lipowym, **zamyka się z dniem ogłoszenia dla ruchu kołowego w. w. ulice na czas przebudowy.** Dojazd do przyległych posesji będzie umożliwiony. K6630

Nieruchomości

Sprzedam dom wyłączony z ogrodem, miasto powiatowe, koło Poznania. Poznań, tel. 519-94. 11334g

Sprzedam gospodarstwo 10 ha — Gniezno ul. Grzybowa 10 m. 8. 10961g

Domek z zabudowaniem, ogrodem nadające się na hodowlę kur ewentualnie ziemię wezmę w dzierżawę względnie później kupię w woj. poznańskim, bydgoskim najchętniej na linii Poznań - Krzyż, Międzychód, Piła, Bydgoszcz, Mrożek, Szczecin, Bol. Śmiałego 23. 20024p

Sprzedam dom nowy wraz 3 ha ziemi w Chomęcicach, pow .Poznań. Franciszek Ciesielski. Cena do uzgodnienia na miejscu. 10949g

Kupię domek wolny do 450.000 zł. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 10977g.

Sprzedam 15 ha z budynkami tanio. Wiadomość: Czesław Neuman, Murowana Goślina, ul. Mostowa 2. 10986g

Sprzedam nieruchomość z zabudowaniami o powierzchni 1,20 ha. Cena 50.000 zł. Okolica Walsztyna. Informacje: Zespół Adwokacki 11, Poznań, ul. Armii Czerwonej 23. 10997g

Sprzedam domek 1-rodzinny. Mosina, ul. Czarnokurz 5. 11017g

Sprzedam willę jednorodzinną, c. o., na Winogradach, przy tramwaju (po kupnie cała wolna). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11028g.

Sprzedam w Rogoźnie Wlkp. działkę budowlaną i willę. Poznań, Rybaki 21a m. 1. 11047g

Sprzedam w Pobiedziskach dom piętrowy z lokalami handlowymi i wolnym mieszkaniem. Informacje: tel. Pobiedziska 44. 11051g

Gospodarstwo rolne wezmę w użytkowanie. Musi być bardzo dobra ziemia i obszerne dobre budynki gospodarcze. Reszta spraw do omówienia. W zamian za to oddam komfortowe, wyłączone mieszkanie w Poznaniu o powierzchni około 100 m². Oferty z dokładnym opisem gospodarstwa, jego położenia, światła, szkoły itp. do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11042g.

Parcelę na Winogradach, prawem zabudowy — kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11060g.

Domek jednorodzinny 2 pokoje kuchnia, 4.000 m² ogrodu, okolica Mosiny — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11063g.

Sprzedam spiesznie z powodu wyjazdu willę 2-rodzinną, wyłączoną, w Poznaniu. Po sprzedaży połowa wolna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11078g.

Domek jednorodzinny, wolny 4 pokoje, ½ ha ziemi oraz zabudowania gospodarcze na przedmieściu Wronek — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskieg o3 dla 11100g.

Parcelę 1200 m², dowolna zabudowa, Luboń — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11102g.

Różne

Srebrzy, nikluje, miedziuje, solidnie tanio — warsztat brązowniczy Wrocławska 25 — podwórze. 10711g

Studnie wiercone i kopane buduje i remontuje Warsztat Studniarski — Luboń, Szkolna 15. 10730g

Prochowce, wiatrówki, bieliznę czyści starannie w 3 dniach Pralnia — Armii Czerwonej 62. 11023g

Wypożyczalnia — sukien ślubnych, wieczorowych, welonów, nakryć do chrztu. Chełmońskiego 10 11090g

Odstąpię dobrze zaprowadzoną usługową czyszczalnię pierza. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11091g.

Wypożyczalnia — sukien nylonowych ślubnych, wieczorowych, nakryć do chrztu. Szewska 20. 11101g

Do czynnej cukierni poszukuję pożyczki, względnie przyjmę wspólnika najchętniej fachowca. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 11127g.

Matrymonialne

Samotny, lat 48, rzemieślnik, posiada własne mieszkanie, szuka towarzyszki życia. Oferty kierować do Biura Ogłoszeń Świerczewskiego 3 dla 11131g.

„GŁOS WIELKOPOLSKI". Adres Redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Telefony: centrala 611-21 łączy wszystkie działy: sekretariat redakcji 657-76 w godz. 8—18; redaktor naczelny 657-76; sekretarze redakcji 648-85; dział łączności z czytelnikami 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 629-52. Wydawca: Poznańskie Wyd. Prasowe RSW „Prasa". Biuro Ogłoszeń: RSW „Prasa" Poznań, ul. Świerczewskiego 3, telefon 624-59. Prenumerata „Głosu Wielkopolskiego": miesięcznie — 12,50 zł, kwartalnie — 37,50 zł, półrocznie — 75,— zł, rocznie — 150 zł. Prenumeratę przyjmują oddziały delegatury „Ruch", urzędy pocztowe i listonosze do 15 każdego miesiąca na miesiąc następny. Prenumeratę z wysyłką za granicę przyjmuje PKWZ „Ruch" w Warszawie, ul. Wilcza 46, nr konta PKO 1-6-100024. Warszawa — na okres kwartalny, półroczny i roczny. Do ceny krajowej dolicza się 40 proc. API — Agencja Publicystyczno-Informacyjna; CAF — Centralna Agencja Fotograficzna; PAP — Polska Agencja Prasowa; ZAP — Zachodnia Agencja Prasowa. Druk: Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka, Poznań, ulica Zwierzyniecka 3, telefon 519-02. L-6

Z dziejów ojczyzny

To nie tylko historia

Wiedza nasza o Pomorzu nie jest duża. Bodajże więcej wiemy o Śląsku, Warmii i Mazurach niż o tej krainie pomiędzy Odrą a Wisłą, Wartą i Notecią a Bałtykiem. Jadąc na Wybrzeże, oczyma wyławiamy resztki niezbyt chwalebnego niemieckiego budownictwa, wstydliwie chowającego się za nowe budowle, a czasem tu i ówdzie na zarosłym cmentarzu odnajdujemy mimo gotyckich liter jakoś dziwnie po polsku brzmiące nazwiska. A przecież to teren prawie tysiąc lat trwającej walki Słowian z naporem germańskim, pobojowisko, na którym nie wiele ocalało z mowy i pamiątek kultury, niewiele ocalało potomków prawowitych właścicieli tej ziemi — Słowian pomorskich.

Dzieje Pomorza Zachodniego trzeba było dopiero odkryć. Można było tego dokonać dopiero po wojnie ostatniej, kiedy badaczom naszym zostały udostępnione dokumenty i inne materiały źródłowe. Wiele już publikacji ukazało się w różnych czasopismach naukowych, ale nie były one zebrane w całość, która by czytelnika przez ten kraj poprowadziła od czasów zamierzchłych do dnia dzisiejszego.

Dobrze się więc stało, że **zespół 14 naukowców pod kierownictwem doc. dr Kazimierza Śląskiego** przygotował właśnie taką **pracę zbiorową, pt. „Pomorze Zachodnie nasza ziemia ojczysta".** Uzupełnia ona dotychczasową lukę w naszej literaturze.

WPIERW SŁOWIAŃSKA

Historia ma to do siebie, że wielu faktów z jej kart nie można wymazać. Nie inne, jak właśnie niemieckie źródła potwierdzają, że **tu od II do XII wieku Słowianie stanowili dużą siłę morską, że nim powstała Lubeka niemiecka, była Lubeka słowiańska.** Nie bez przyczyny kronikarze część Bałtyku od Lubeki do Rugii nazywają Zatoką Słowiańską. W obronie plemion, którym groziło wyniszczenie ze strony Niemców, pierwszy z władców polskich stanął Mieszko I, przy pomocy dwóch swoich braci włączając te tereny do Polski.

Miasta pomorskie takie jak Szczecin, Wolin, Kołobrzeg, Pyrzyce, Kamień, były wówczas właściwie feudalnymi republikami miejskimi. **Okręty Słowian zachodnich docierały nie tylko do Nowogrodu ruskiego, ale poprzez Gibraltar do Konstantynopola.** W r. 1136, zdaje się z rozkazu Bolesława Krzywoustego, który szczególną uwagę zwrócił na Pomorze Zachodnie i pod porządkował je sobie, książę szczeciński Racibor na 650 okrętach (każdy zabierał 44 ludzi i 2 konie)wyprawił się do sprzymierzonej z Danią Norwegii i zniszczył tam bogate miasto Konungahelle. Pomorzanie atakowali parokrotnie stolicę ówczesnej Danii Roskilde. W r. 1157 na 150 okrętach pojechali znów do południowej Norwegii. Przewaga ich zaczęła maleć od roku 1184, kiedy to flota w sile 500—600 statków poniosła od Duńczyków klęskę.

PIJAWKI

Dla nie-historyka są to rewelacje. **Prof. dr Władysław Kowalenko** w artykule **„Związki Słowian zachodnich i Polski z Bałtykiem"** pisze dalej o zaborczości Brandenburczyków i Krzyżaków, o walce handlowej Jagiełły z Krzyżakami na dolnej Wiśle. Słusznie też wskazuje na rolę niemieckiego Gdańska, który jak pijawka eksploatował organizm gospodarczo-handlowy Polski.

Starsze pokolenie pamięta twierdzenia polityków II i III Rzeszy o przeludnieniu Niemiec. Na podstawie niemieckich źródeł mgr Bogdan Dopierała zbija te demagogiczne argumenty. Właśnie **Pomorze Zachodnie stanowiło ‚przestrzeń bez narodu".** To zjawisko „Ostfluchtu" wystąpiło w połowie ubiegłego wieku i trwało do 1945 roku. Gęstość zaludnienia wynosiła na przykład w powiecie drawskim 40 ludzi na km kw., a w okolicy Sławna do kilkunastu na km kw.

NIE ZATARLI

Mimo konsekwentnej i silnej germanizacji Pomorza przez tyle setek lat, nie udało się zatrzeć słowiańskości i polskości tej ziemi. Na wstrzymanie procesu wynaradawiania wpłynęła niewątpliwie Reformacja. Szczególnie działacze luterańscy sprowadzali książki z Polski, wprowadzali nabożeństwa w dialekcie kaszubskim, w słupskim seminarium egzaminowano ze znajomości języka polskiego w r. 1631.

Właśnie wieś kaszubską pedagodzy niemieccy w wieku minionym starali się zgermanizować. W słowiańskich Klukach dzieci bili za mowę w swoim narzeczu. Jeden z informatorów A. Parczewskiego w r. 1886, mówiąc o swojej żonie powiedział: **„Kiedy ona była mała, to ona chciała się uczyć po kaszubsku, ale oni jej nie dozwolili, pastor i nauczyciel** (doc. dr Kaz. Śląski: Przemiany narodowościowe na Pomorzu).

Dziś Pomorze Zachodnie stanowi integralną część naszego wolnego państwa. Adenauer i jego ministranci mogą gadać co im do głowy przyjdzie na temat tych ziem.

Książkę dość starannie przygotowało Wydawnictwo Poznańskie (str. 363, 47 ilustracji i map, cena 30 zł), należy mu się uznanie, a autorom podziękowanie.

Józef Pieprzyk

2 października X Memoriał im. A. Smoczyka

26 bm. mija 10 rocznica tragicznej śmierci jednego z najlepszych polskich żużlowców, zasłużonego mistrza sportu — Alfreda Smoczyka.

Pragnąc uczcić jego pamięć, podobnie jak w latach ubiegłych, leszczyńska Unia wraz z Redakcją „Expressu Poznańskiego" organizują wielkie zawody żużlowe o Memoriał im. A. Smoczyka.

W niedzielę, 2 października br. po raz dziesiąty staną na torze w Lesznie najlepsi polscy żużlowcy do szlachetnej walki, by godnie uczcić pamięć Alfreda Smoczyka, tego, którego imieniem Klub Sportowy Unia nazwał swój stadion.

W tegorocznym jubileuszowym Memoriale udział weźmie 13 zawodników, reprezentujących pierwszo-ligowe kluby naszego kraju. A oto ich nazwiska według kolejności numerów startowych: **1. Kwoczała** — (Włókniarz), **2. Maj** — (Górnik), **3. Kacperak** — (Włókniarz), **4. N. Świtała** — (Polonia), **5. Polukard** — (Polonia), **6. Kapała** — (Stal), **7. Kusiak** — (Unia), **8. Kajzer** — (Legia), **9. Wałoszek** — (Legia), **10. Galiński** — (Unia), **11. Bendke** — (Unia), **12 Malinowski** — (Stal), **13. Żyto** — (Unia). Jako rezerwowego PZMot wyznaczył **Kolbera** z Unii Tarnów. Ogółem rozegranych zostanie 13 biegów.

M. R.

Poznań kontra Wrocław

W niedzielę start II ligi koszykówki

Pojutrze, 25 bm. ruszają do walki koszykarze II ligi ośrodkowej, która składa się z zespołów województw poznańskiego, wrocławskiego i zielonogórskiego.

Walka o mistrzowski tytuł zapowiada się bardzo interesująco. Dominować w tej walce będą zespoły poznańskie i wrocławskie. Z województwa poznańskiego w II lidze grają zespoły z Poznania: **Olimpia, Lech II i AZS, Polonia z Leszna oraz zespół Ostrovii.** Wrocław reprezentowany będzie przez rezerwy Śląska, AZS, Ślęzę i Gwardię. Poza tym, z województwa wrocławskiego grać będą: **Górnik Wałbrzych i Polonia Jelenia Góra.** Jedyny reprezentant Zielonej Góry, to drużyna **Lechii.**

Teoretycznie najwięcej szans na tytuł mistrzowski ma ubiegłoroczny I-ligowy zespół Gwardii Wrocław. W jej szeregach występuje kilku dobrych zawodników z jednym z lepszych środkowych Polski — Stawinogą na czele.

Zespoły poznańskie wydają się raczej słabsze niż w ubiegłym roku. Ostatnie sparingowe spotkania Olimpii i AZS-u wykazały, że obie drużyny nie są jeszcze w dobrej formie. **Dość znacznego osłabienia doznali akademicy,** których szeregi opuściło dwóch zawodników z ubiegłorocznej pierwszej piątki — Nowicki i Szymczak. Trener Szafarkiewicz będzie musiał się mocno napocić, aby doprowadzić swój zespół do zadawalającej formy w tegorocznych rozgrywkach.

Olimpia i Polonia Leszno grać będą w tym roku w niezmienionych składach: Gełeta, Małek, Czygrinow w Olimpii oraz Baczkowski, Nowak i Dębski w Polonii i w tym roku będą podporą swych drużyn **Rezerwy poznańskiego Lecha w nadchodzącym sezonie występować będą bez Łopatki,** który po sukcesach w Bolonii i Rzymie na dobre zadomowił się w szeregach pierwszej drużyny. Ostatni zespół okręgu poznańskiego Ostrovia z powodu trudności solowych rozgrywać będzie spotkania w Kaliszu lub Jarocinie.

Jednym z największych problemów, jakie stoją przed trenerami zespołów II ligi, jest utrzymanie formy swych zespołów przez pełne sześć miesięcy, gdyż tyle trwać będą obie rundy rozgrywek o mistrzostwo II ligi.

Terminarz spotkań najbliższej niedzieli przedstawia się następująco: **Śląsk II** Wrocław — **Polonia** Jelenia Góra, **Olimpia** Poznań — **Ostrovia** Ostrów, **AZS** Poznań — **Górnik** Wałbrzych, **Gwardia** Wrocław — **Lechia** Zielona Góra, **Polonia** Leszno — **AZS** Wrocław, **Ślęza** Wrocław — **Lechi II** Poznań.

Maciej Stabrowski

Zmiana przepisów w skoku w dal

Międzynarodowa Federacja Lekkiej Atletyki postanowiła ostatnio rozprowadzić istotne zmiany w przepisach mierzenia wyników w skoku w dal, co już w najbliższej przyszłości przynieść może poprawę dotychczasowych rekordów w tej konkurencji. Na czym polegają nowe przepisy? Dotychczas — jak wiadomo — skok mierzyło się od belki do miejsca śladu lądowania skoczka. Zdarza się jednak często, że skoczek odbija się nie na belce, lecz przed nią i wskutek tego długość mierzonego skoku nie odpowiada faktycznie osiągniętemu wynikowi. Nie zawsze najdłuższy skok uznany może być za skok najlepszy. Z powodu odbicia przed belką zawodnik traci na długości skoku. Obecnie postanowiono zmienić te przepisy. Każdy skok mierzony będzie od miejsca faktycznego odbicia (przed belką lub na belce) do śladu lądowania. W dalszym ciągu w wypadku odbicia poza belką skoki uważane będą za nieważne. Federacja zaleciła wszystkim związkom krajowym stosowanie nowych przepisów w ciągu najbliższych dwóch lat. Po tym okresie nowy przepis ma być ostatecznie zatwierdzony. Postanowienia te będą miały niezwykle istotny wpływ na wyniki w konkursach skoku w dal. Dotychczas każdy skoczek starał się zawsze odbić na belce, gdyż jedynie w tym wypadku mierzono faktyczną długość skoku. Bardzo często powodowało to tzw. „palenie" skoków, gdyż zawodnicy przekraczali dozwoloną granicę odbicia. (w)

Lech i Warta przygotowują najsilniejsze składy

Decydujące mecze w II lidze

W obozie wielkopolskich piłkarzy ligowych odczuwa się duże podniecenie. Chodzi przecież o cenne punkty dla wszystkich naszych zespołów. Dębiecccy bombardierzy spotykają się w niedzielę ze swym lokalnym rywalem — Wartą. Początek zawodów (Stadion w Dębcu) o godz. 16. Lechowi cała brać piłkarska, i nie tylko, życzy awansu do I ligi.

Derby piłkarskie stolicy Wielkopolski zmobilizują niewątpliwie tysiące kibiców. Do niedzielnego meczu Lech wystąpi w komplecie ze **Słomą,** jako stoperem, a w ataku z **Bartoszakiem, Aniołą, Gogolewskim, Kaczmarkiem i Wojciechowskim.** Również piłkarze Warty wystąpią do tego ważnego meczu w swym najsilniejszym składzie. **Wątpliwy jest jednak udział w meczu kontuzjowanego Anioły i Staniszewskiego.**

Calisia wyjeżdża do Gdyni, gdzie w sobotę spotka się z tamtejszą jedenastką Bałtyku

Z dużym zainteresowaniem kibice piłkarscy oczekują kolejnego meczu o wejście do II ligi w którym **Górnika Konin** spotka się ze swym imiennikiem w Wałbrzychu.

T. P.

105 drużyn w klasie C

O mistrzostwo okręgu poznańskiego w klasie C walczyć będzie 103 drużyn. 23 drużyny należą do podokręgu ostrowskiego i rozgrywać będą spotkania we własnej grupie. Pozostałe 82 drużyny podzielono na 12 grup. Początek rozgrywek rundy jesiennej — 2 października br. (p)

Mistrzostwa brydżowe Piły

W Pile odbyły się drugie indywidualne mistrzostwa Piły w brydżu sportowym. W turnieju wzięli udział najlepsi brydżyści miasta z półfinalistami tegorocznych mistrzostw Polski Wentowskim i Piechowiakiem oraz ubiegłorocznym mistrzem Krydnerem.

Pierwsze miejsce zajął **Józef Piechowiak** (Budowlani). Niespodzianką było zajęcie drugiego miejsca przez **Makiewicza** (JW) — 199 pkt. przed **Krydnerem** (Budowlani) — 195 pkt. Dalsze miejsca zajęli: 4) **Baziuk** — 192 pkt. 5) **Marzec** — 186 pkt., 6) **Wentowski** — wszyscy Budowlani — 183 pkt.

Wyścig w Ostrowie

W niedzielę, 25 bm. Rada Powiatowa Zrzeszenia LZS w Ostrowie organizuje szosowy wyścig kolarski długości 80 km. Startować mogą zawodnicy posiadający III i IV licencję. Główną nagrodę stanowi puchar ufundowany przez Gminną Spółdzielnię Ostrów — Wysocko.

W oczekiwaniu na przyjazd kolarzy, na stadionie Kolejarza odbędą się: błyskawiczny turniej piłkarski oraz wyścigi rowerowe dla dzieci. (x)

Turniej siatkówki Budowlanych

Federacja Sportowa Budowlani w Poznaniu organizuje w niedzielę, 25 bm. turniej siatkówki ognisk związkowych Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Związku Zawodowego Pracowników Budowlanych. Turniej, w którym wezmą udział zespoły poznańskie oraz m. in. z Piły i Przysieki, rozpocznie się o godz. 10 na terenie hoteli robotniczych przy ul. Jugosłowiańskiej 21a. (w)

Wrzesień	Imieniny
23	Tekli, Konstantego
piątek	Słońce: wsch. g. 6.32 zach.: g. 18.53

Teatry

OPERA — ul. Fredry — godz. 19 **„Straszny dwór"** (koniec ok. g. 22)

POLSKI — ul. 27 Grudnia — g. 16 **„Krakowiacy i Górale"** (koniec ok. g. 22)

NOWY — ul. Dąbrowskiego — g. 19 **„Nie trzeba się zarzekać"** (koniec ok. g. 22)

OPERETKA — ul. Niezłomnych — g. 19 **„Życie Paryskie"** (koniec ok. g. 22)

MARCINEK — ul. Armii Czerwonej — g. 16.30 **„Młynek do kawy"**

STUDIO — ul. Inżynierska — g. 17.30 **„Chłopcy z Placu Broni"**

W WOJEWÓDZTWIE

KALISZ — **„Pierwszy dzień wolności"**, Kopalnia **„Maskarada"**

Kina

APOLLO — ul. Ratajczaka — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 **„Hiroszima moja miłość"** (franc. 16 l.)

Scena z filmu prod. franc. pt. „Hiroszima, moja miłość"

BAŁTYK — ul. Roosevelta — g. 11, 16, 19.30 **„Krzyżacy"** (polski 12 l.)

CZTERNASTKA — ul. Świerczewskiego — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 **„Chłopiec z Grenlandii"** (duń. 14 l.)

DOM KULTURY MO — ul. Grunwaldzka — g. 15, 17.30, 20 **„Pół żartem, pół serio"** (USA 18 l.)

GWIAZDA — Al. Marcinkowskiego — g. 10.30, 13, 15.30 **„Wyprawa za trzy morza"** (radz. 14 l.), g. 18, 20.15 **„Guendalina"** (włoski 18 l.)

HUTNIK (Antoninek) — g. 16.45, 19 **„Ulica ubogich kochanków"** (włoski 16 l.)

MALTA (Śródka) — g. 15.30, 18, 20.15 **„Pułapka"** (franc. 18 l.

MUZA — ul. Armii Czerwonej — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 **„Ucieczka przed cieniem"** (czeski 18 l.)

MINIATURKA — ul. Chełmońskiego — g. 15.45, 18, 20.15 **„Diabeł wcielony"** (franc. 18 l.)

OSIEDLE (Dębiec) — g. 16, 18, 20 **„Piąte koło u wozu"** (czeski 16 l.)

PIAST (Starołęka) — g. 17, 19 **„Bitwa o ciężką wodę"** (franc. 12 l.)

PANCERNIAK (Golęcin) — g. 17.30, 20 **„Don Juan"** (węg. 16 l.)

RIALTO — ul. Dąbrowskiego — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 **„Klucz"** (ang. 16 l.)

SCALA — ul. Krauthofera — g. 18, 20 **„Wszystko o Ewie"** (USA 14 l.)

TĘCZA (Wilda) — g. 16, 18, 20 **„Kawaler króla Jegomości"** (franc. 16 l.)

WARTA — ul. 27 Grudnia — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 **„Eskadra Nietoperz"** (NRD 18 l.)

WOJSKOWE — ul. Polna — g. 17.30, 20 **„Skarby Króla Salomona"** (USA 10 l.)

WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 17, 19.15 **„Ich wielka miłość"** (USA 18 l.)

ŻNICZ (Luboń) — g. 19 **„Mój ukochany"** (radz. 16 l.)

FOTOPLASTIKON — ul. Armii Czerwonej **„Rzym"**

W WOJEWÓDZTWIE

GNIEZNO — Lech: **„Protestuję"**, Polonia: **„Roczniak"**, KALISZ — Stylowe: **„Oni ocalili Londyn"**, Syrena: **„Biały niedźwiedź"**, Wolność: **„Siódme niebo"**, LESZNO — Panorama: **„Wyprawa za trzy morza"**, OSTRÓW — Roma: **„Żołnierze"**, Słońce: **„Chcę być gwiazdą.**

Cyrk

CYRK „WARSZAWA" — ul. Marchlewskiego — g. 19.15

Radio

PROGRAM II (Poznań)

7.15 — Audycja dla dzieci; 9.00 — Gra Poznańska Piętnastka Radiowa; 9.40 — Muzyka; 10.55 — Mozaika muzyczna; 12.25 — „Swojskie melodie"; 12.45 — Miniatury orkiestrowe; 14.00 — Melodie rozrywkowe; 14.45 — Melodie filmowe; 15.30 — Dla dzieci; 16.25 — Taneczne rytmy; 17.20 — Od melodii do melodii; 17.55 — Kącik piosenki; 18.25 — Muzyka i Aktualności; 19.05 — Piosenki polskie; 19.30 — IV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej; 22.36 — Muzyka; 23.35 — Muzyka taneczna.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.04, 15, 17, 19, 23.50.

PROGRAM I

7.45 — Audycja dla dzieci; 8.25 — Muzyka i Aktualności; 9.00 — Audycja dla kl. VI; 9.30 — Suita rozrywkowa; 9.40 — Dla przedszkoli; 10.10 — Koncert rozrywkowy; 11.20 — Muzyka operetkowa; 12.10 — Muzyka ludowa; 12.30 — „Tysiąc szkół na tysiąclecie"; 13.00 — Audycja dla klas I i II; 13.20 — Melodie rozrywkowe; 13.35 — Felieton muzyczny Jerzego Waldorfa; 14.30 — Taniec i piosenka; 15.10 — Dla młodzieży szkolnej; 15.38 — Płyty „Polskich nagrań"; 16.30 — Leo Delibes: Fragmenty z baletu „Coppelia"; 16.40 — Koncert Chóru a capella PR; 17.30 — Z życia ZSRR; 18.25 — Muzyka; 19.20 — Koncert Orkiestry Rozgłośni Łódzkiej PR; 21.00 — Koncert życzeń; 22.00 Muzyka.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.04, 18, 20, 23.

Telewizja

POZNAŃSKA

18.15 — Wszechn. Telew. — „Co to jest życie" (W-wa); 18.45 — Progr. dokument. — „Ludzie w szarych mundurach" (W-wa); 19.30 — Dziennik TV (W-wa); 20.00 — Film krótkometr. (lok.); 20.15 — Film fab. pt. „Taras Bulba" — prod. franc. (lok.).

Wystawy

CBWA — St. Rynek — g. 10—18 wystawa grafiki **E. Rosika**

KLUB ZPAP — pl. Wolności — g. 10—22 wystawa malarstwa **W. Twarowskiego**

PAŁAC DZIAŁYŃSKICH — g. 9—18 **wystawa prac słuchaczy OKP w Poznaniu**

Koncerty

KONCERT SYMFONICZNY W AULI UAM — g. 19.30 Z. Szostak — dyryguje, J. Stompel — fortepian.

Dyżury pełnia

PAŃSTW. SZPITAL KLIN. IM. PAWŁOWA — chir. — interna — ul. Garbary 17, tel. 540-04.

APTEKI: Mickiewicza 22, Alfreda Lampego 2, Dzierżyńskiego 107, Matejki 1, Głogowska 146, Główna 53.

PUNKT POMOCY WIECZORNEJ DLA DZIECI CHORYCH — ul. Mickiewicza 31 — w dni powszednie od g. 18—20 i w niedziele i święta od g. 8—10. (Tylko dla Jeżyc).